

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

БАНКИ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ

ЗВІТ ПРО РОБОТУ З НЕПРАЦЮЮЧИМИ КРЕДИТАМИ

ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ

Стратегія розвитку державного банківського сектору базується на 4-х напрямках*:

1. Удосконалення ефективності **моделі управління банками** державного сектору шляхом покращення дисципліни та реалізації стратегії, а також збільшення вартості для держави перед виходом з капіталу банків

2. Впровадження планів **виходу держави з капіталу банків** задля забезпечення підвищення їх вартості

Оновлені Засади стратегічного реформування державного банківського сектору,

схвалені рішенням КМУ від 21.02.2018

3. **Впровадження стратегій** для окремих банків з метою відновлення їх діяльності як стабільних, прибуткових установ, що функціонують на комерційних засадах

4. Розробка та впровадження підходів для **роботи з непрацюючими кредитами** з метою зменшення тиску на баланси банків державного сектору, максимізації їх залишкової вартості.

* Мінфін на своєму офіційному сайті щорічно до 1 березня оприлюднює звіт про Реформування банків державного сектору

ВИЗНАЧЕННЯ НЕПРАЦЮЮЧИХ АКТИВІВ/КРЕДИТІВ

Правління НБУ Постановою №351 від 30.06.2016 затвердило **«Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями»** (далі-Положення).

Мета Положення – забезпечити повну та своєчасну оцінку банками величини кредитного ризику, що сприятиме коректному розрахунку їхнього капіталу та, у кінцевому результаті, посилить фінансову стійкість банківського сектора.

Непрацюючі активи – кредитні операції, операції з придбання боргових цінних паперів, включаючи нараховані за всіма цими операціями доходи, визначені як непрацюючі активи згідно з вимогами Положення.

Зміни у класифікації активів банків. Непрацюючими активами/кредитами вважаються активи, класифіковані за найнижчим класом боржника (10, 5 та 2 для юридичних, фізичних осіб та дебіторської заборгованості відповідно). При цьому коригування класу боржника можливе з урахуванням судження банку та обмежень встановлених Положенням.

РОБОТА З НЕПРАЦЮЮЧИМИ КРЕДИТАМИ

Заходи для напрямку роботи з непрацюючими кредитами, **визначені інтегрованою дорожньою картою** для реалізації стратегії банків державного сектору

**2018
рік**

Розробка змін до законодавства, що необхідні для підвищення ефективності роботи з непрацюючими кредитами

Створення механізму управління непрацюючими кредитами у банках державного сектору

**2019
рік**

Впровадження механізму для роботи банків державного сектору з непрацюючими кредитами

РОБОТА З НЕПРАЦЮЮЧИМИ КРЕДИТАМИ

РОЗРОБКА ЗМІН ДО ЗАКОНОДАВСТВА

2015

Створено Раду з фінансової стабільності

- від 24.03.2015, Указ Президента №170/2015
- з метою забезпечення своєчасного виявлення і мінімізації ризиків, що загрожують стабільності банківської та фінансової системи держави
- Учасники: керівники НБУ, Мінфіну, НКЦПФР, Нацкомфінпослуг і ФГВФО
- Рішення Ради мають рекомендаційний характер

2016

Прийнято ЗУ «Про фінансову реструктуризацію»

- від 14.06.2016, № 1414-VIII
- 19.10.2016 набрав чинності
- Строк дії – три роки (до 19.10.2019)
- дає кредиторам і позичальникам можливість реструктурувати свої кредитні угоди з допомогою добровільної позасудової процедури

2017

- з 03.04.2017 запрацював де-факто (з моменту остаточного формування всіх виконавчих органів необхідних для його функціонування :Секретаріат, Спостережна Рада, Арбітражний комітет, Арбітри)

2018

Прийняті зміни до ст. 7 «Державні банки» ЗУ «Про банки і банківську діяльність»

- від 05.07.2018, № 2491-VIII
- 10.11.2018 набрав чинності
- дає змогу: - переглянути принципи та механізми корпоративного управління держбанків;
- привести їх у відповідність до найкращих міжнародних стандартів (ЄС, ОЕСР, Базельського Комітету) шляхом створення ізольованої від політичного впливу системи управління діяльністю держбанків;
- утворити наглядові ради, більшість у складі яких становитимуть незалежні члени

Створено Комітет (робочу групу) з врегулювання недіючих кредитів державних банків

- від липня.2018, Рішення Ради з фінансової стабільності
- Основними завданнями є розробка та надання рекомендацій органам управління державних банків в питаннях роботи з непрацюючими кредитами
- Учасники: представники НБУ, Мінфіну та ФГВФО

РОБОТА З НЕПРАЦЮЮЧИМИ КРЕДИТАМИ

СТВОРЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ НЕПРАЦЮЮЧИМИ КРЕДИТАМИ

2017

2018

2019

ЗУ «Про фінансову реструктуризацію»

15.05.2017 – перша справа по процедурі фінансової реструктуризації

14.07.2017 лист з позицією Міністерства фінансів України щодо визнання банками заборгованості безнадійною лише в частині сум боргу понад 360 днів

29.12.2017 лист ДФС щодо надання роз'яснень стосовно оподаткування операцій, здійснених в рамках процедури фінансової реструктуризації

За 10 місяців 2017 року було **реструктуризовано кредитів на суму понад 13 млрд. грн.**
(<https://fr.org.ua/ua/karta-rizikiv-zakonu-pro-finansovu.html>)

07.03.2018 роз'яснення Міністерства юстиції щодо питань оподаткування

18.04.2018 - лист НБУ з роз'ясненнями щодо прощення частки боргу державними банками

В 2018 році об'єм наданих на реструктуризацію процедур досяг **28,5 млрд грн.**

Прийняті зміни до ст. 7 «Державні банки» ЗУ «Про банки і банківську діяльність»

прийнято низку нормативно-правових актів, зокрема:

- вимоги до членів конкурсної комісії з визначення претендентів на посади незалежних членів наглядової ради державного банку (рішення Уряду від 10.01.2019 №8);
- порядок визначення компанії з добору персоналу (рішення Уряду від 10.01.2019 №159);
- порядок конкурсного відбору претендентів на посади незалежних членів наглядової ради державного банку (рішення Уряду від 27.03.2019 №267)

Розпочато конкурсний відбір кандидатів на посади незалежних членів наглядових рад державних банків компаніями з відбору персоналу, що були визначені на конкурсних засадах.

Рада з фінансової стабільності Комітет (робочу групу) з врегулювання недіючих кредитів державних банків

- затверджені та доведені до банків «Рекомендації (принципи) щодо роботи банків державного сектору із непрацюючими кредитами (NPLs)» (09.01.2019) (https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=85642620)

2017-2019 всі публікації по процедурі фінансової реструктуризації <https://fr.org.ua/ua/publikatsiyi-po-protseduri-finansovoyi-restrukturizatsiyi.html>

«Рекомендації (принципи) щодо роботи банків державного сектору із непрацюючими кредитами (NPLs)».

Рекомендації розроблені **додатково до вимог Закону України «Про фінансову реструктуризацію»** та визначають засадничі принципи, дотримання яких забезпечать справедливість та прозорість процесу реструктуризації, а також захист інтересів держави (вони стосуватимуться великих кредитів).

Виділені були наступні принципи:

- ✓ **передумови реструктуризації NPLs** (висновок банку (на підставі аналізу компанії – радника) про неспроможність боржника обслуговувати наявні зобов'язання і що його бізнес є життєздатним; визначення найкращого варіанту реструктуризації з точки зору банку (за результатами аналізу господарсько-фінансової діяльності боржника); ухвалення плану реструктуризації на основі консолідованої фінансової звітності боржників за останні 2 роки, підтвердженої висновком аудитора, та прогнозу грошових потоків на наступні 2-3 роки; припинення процесу реструктуризації, у разі неготовності до співпраці з боку боржника (навмисне банкрутство, подання недостовірної інформації, інше) і застосування примусового стягнення боргу.
- ✓ **узгодженість** (план реструктуризації має передбачати участь власників компаній у відновленні її роботи шляхом внесення власних коштів або інших активів);
- ✓ **посилення моніторингу** (план реструктуризації має передбачати отримання банками можливості здійснювати постійний моніторинг діяльності бізнесу після проведення реструктуризації; (включення представників банків до складу наглядових рад компаній).;
- ✓ **координація дій кредиторів** (скоординовані дії державних банків через сформовані комітети кредиторів, у разі наявності спільних позичальників з метою максимізації сукупної вигоди);
- ✓ **посилення позицій кредитора** (посилення правової позиції банку, як кредитора, на стягнення застави, у разі невиконання боржником умов реструктуризації; часткове спрямування грошових потоків бізнесу (понад суми необхідні для забезпечення його роботи) на погашення кредитів;
- ✓ **управління** (групи з реструктуризації для кожної групи пов'язаних позичальників повинні бути незалежними від тих, хто пропонував або ухвалював рішення про надання кредитів, які стали непрацюючими; остаточні рішення щодо реструктуризації NPL мають ухвалюватися незалежними наглядовими радами);
- ✓ **звітування** (державні банки мають звітувати про роботу з NPL кожні півроку для формування загального звіту Мінфіном).

РОБОТА З НЕПРАЦЮЮЧИМИ КРЕДИТАМИ ПРОДОВЖЕННЯ

З метою розширення інструментів та механізмів роботи банків державного сектору з непрацюючими кредитами **розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання роботи з непрацюючими активами банків з державною часткою»**, яким **передбачено можливість продажу «проблемних активів»** банками державного сектору економіки **за принципом «голландського» аукціону** через Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

В травні 2019 року **буде сформовано новий склад наглядових рад** АТ «Ощадбанк», АТ «Укрексімбанк» та АТ КБ «ПРИВАТБАНК», який буде складатись **переважно з незалежних членів** та відповідати новим принципам корпоративного управління, встановлених Законом України «Про банки і банківську діяльність».

Передбачається, що **переліки таких активів будуть затверджуватись правліннями та оновленими наглядовими радами**, якими також буде затверджено стратегії управління кредитними ризиками.

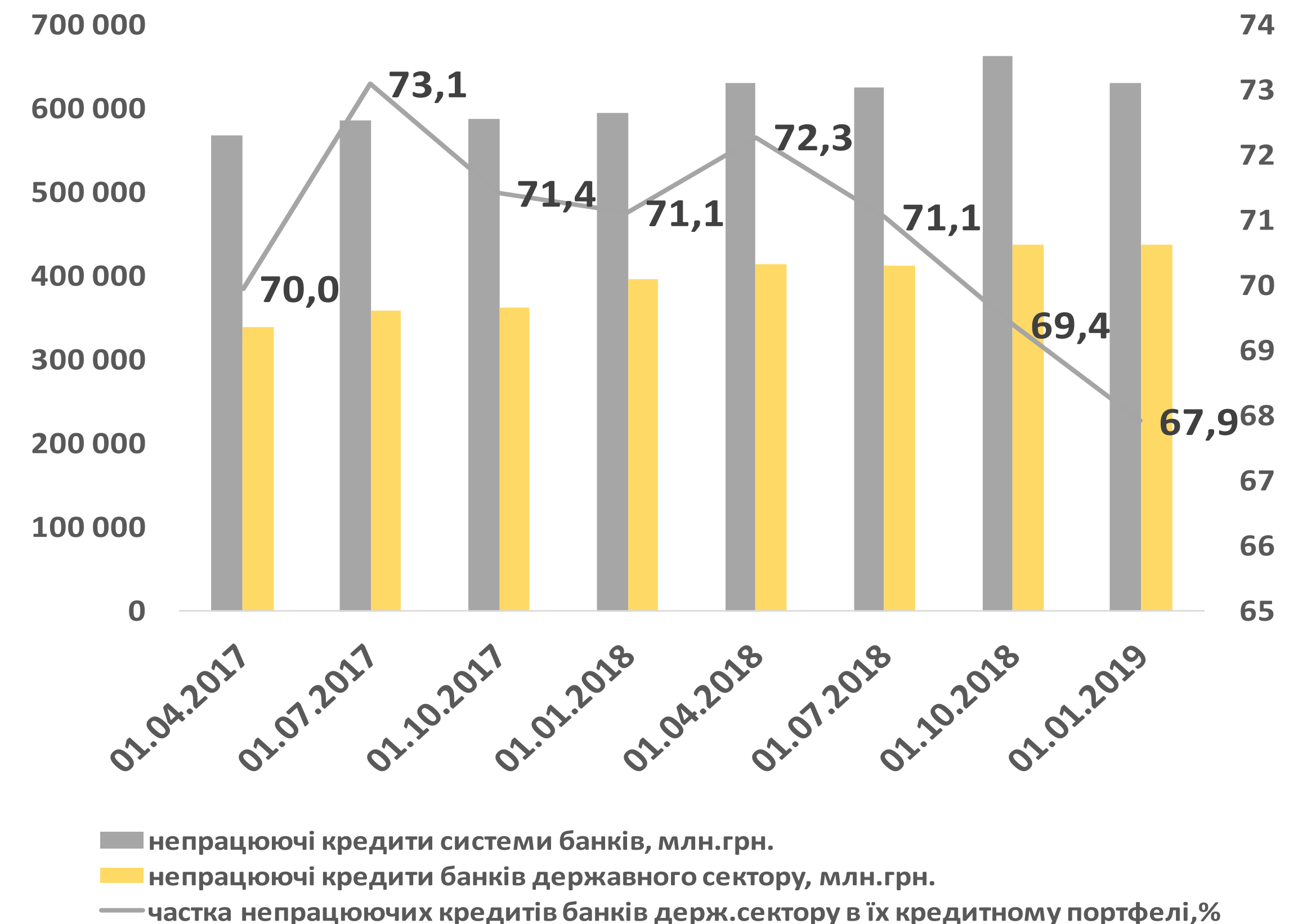

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГИ НЕПРАЦЮЮЧИХ КРЕДИТІВ*

На сьогодні в банківській системі України накопичений досить значний обсяг непрацюючих кредитів, що значною мірою становить загрозу фінансовій системі та перешкоджає відновленню кредитування реального сектору економіки.

Доля таких кредитів у системі банків станом на 01.01.2019 – 69%, з них 42% обсягу в іноземній валюті.

Обсяг непрацюючих кредитів банків державного сектору за 2018 рік дещо зріс, але **їх частка** в кредитному портфелі банків державного сектору **поступово скорочувалась**, що пояснюється зростанням обсягу працюючих кредитів та здійсненням банками заходів щодо погашення та реструктуризації непрацюючих кредитів.

*Джерело: офіційний сайт НБУ (форми статистичної звітності №600, №10)

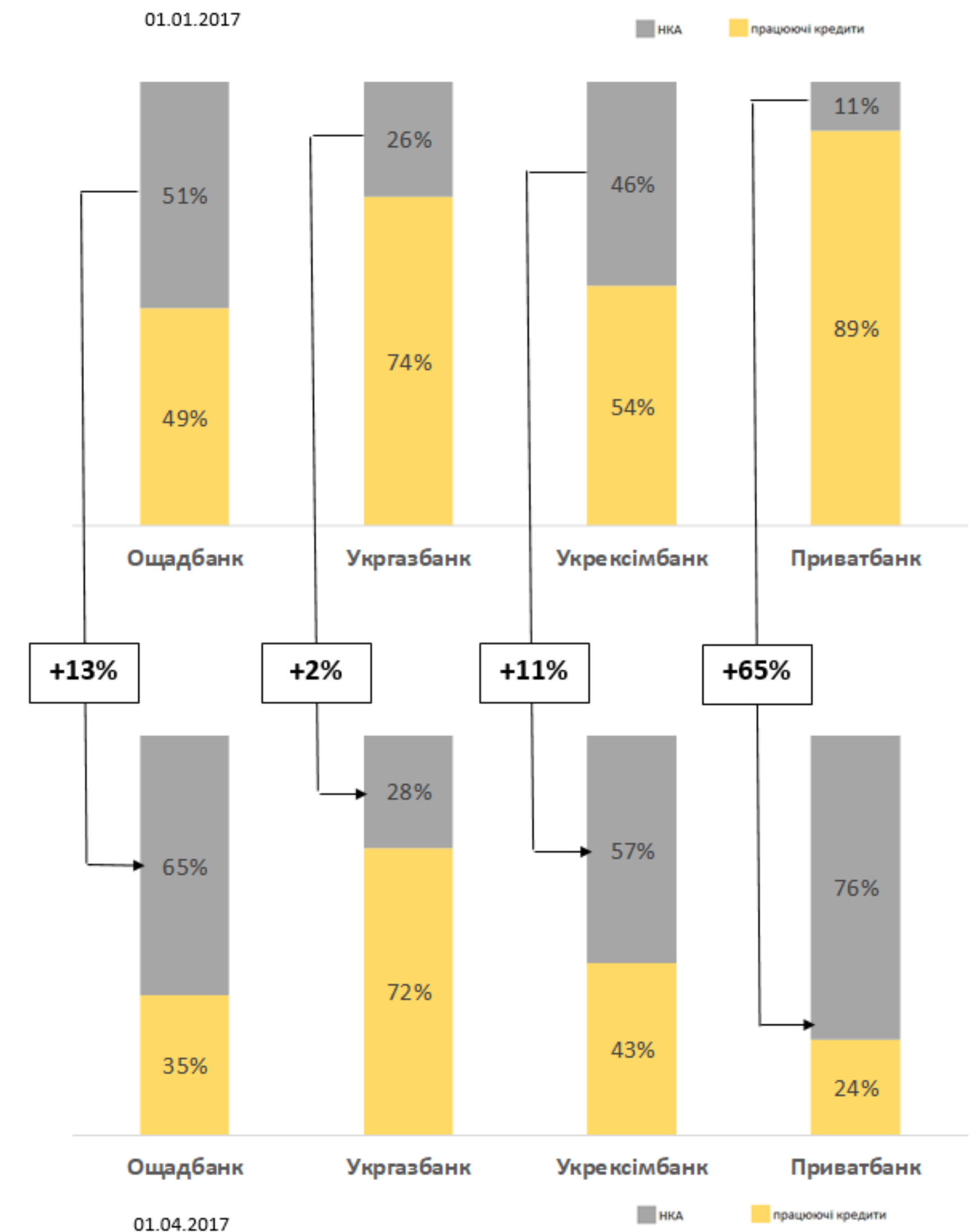
ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ЗРОСТАННЯ ОБСЯГУ НЕПРАЦЮЮЧИХ АКТИВІВ

Зростання обсягу непрацюючих активів та суттєвих змін в обсягах сформованих резервів було **зумовлене не лише погіршенням стану** кредитного портфелю, **але й низкою законодавчих та економічних змін.**

Зміна валютного курсу. У період з **01.01.2016 до 01.01.2019** курс долара США збільшився на 3,69 грн. (до 27,69 грн./дол. США), курс євро – на 5,49 грн. (до 31,71 грн./євро).

У 2017 році частка непрацюючих кредитів держбанків збільшилась в основному **у зв'язку зі зміною НБУ нормативної бази** щодо оцінки кредитного ризику*: найбільше збільшення у Приватбанку (65%), найменше в Укргазбанку (2%), в Ощадбанку та Укрексімбанку 13% та 11% відповідно.

У 2018 році відбувався поступовий **перехід на МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»****

*Постанова Правління НБУ від 30.06.2016 №351 «Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями». Звітність банків згідно Положення надається з 01.02.2017

** Постанова Правління НБУ від 11.09.2017 №89 «Про затвердження нормативно-правових актів Національного банку України з бухгалтерського обліку»

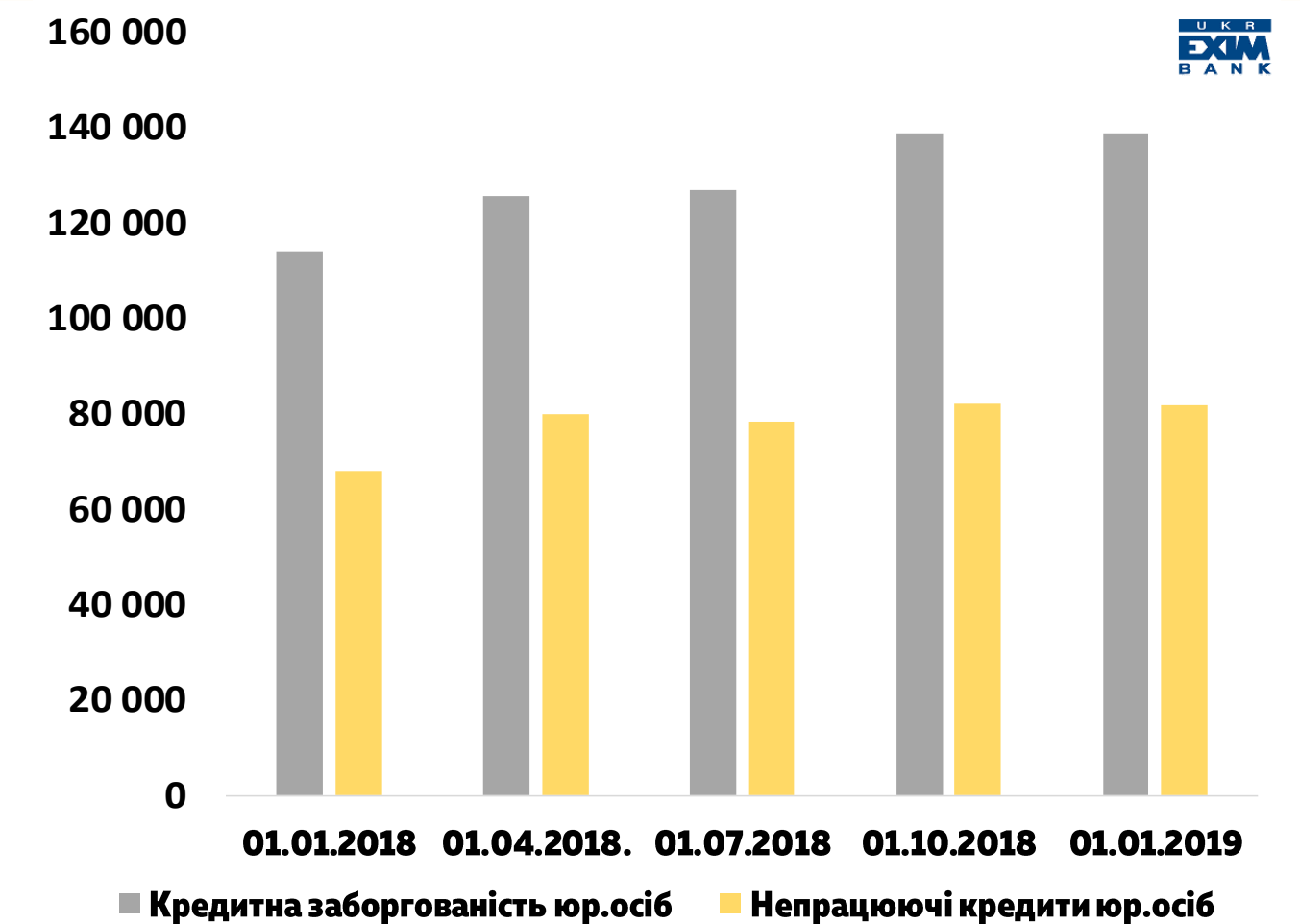
НЕПРАЦЮЮЧІ КРЕДИТИ*

Майже весь кредитний портфель банку це кредити юридичним особам. При цьому 59% (82 млрд.грн.) їх обсягу належить дефолтному класу та на 88% (72 млрд.грн.) покриваються кредитним ризиком.

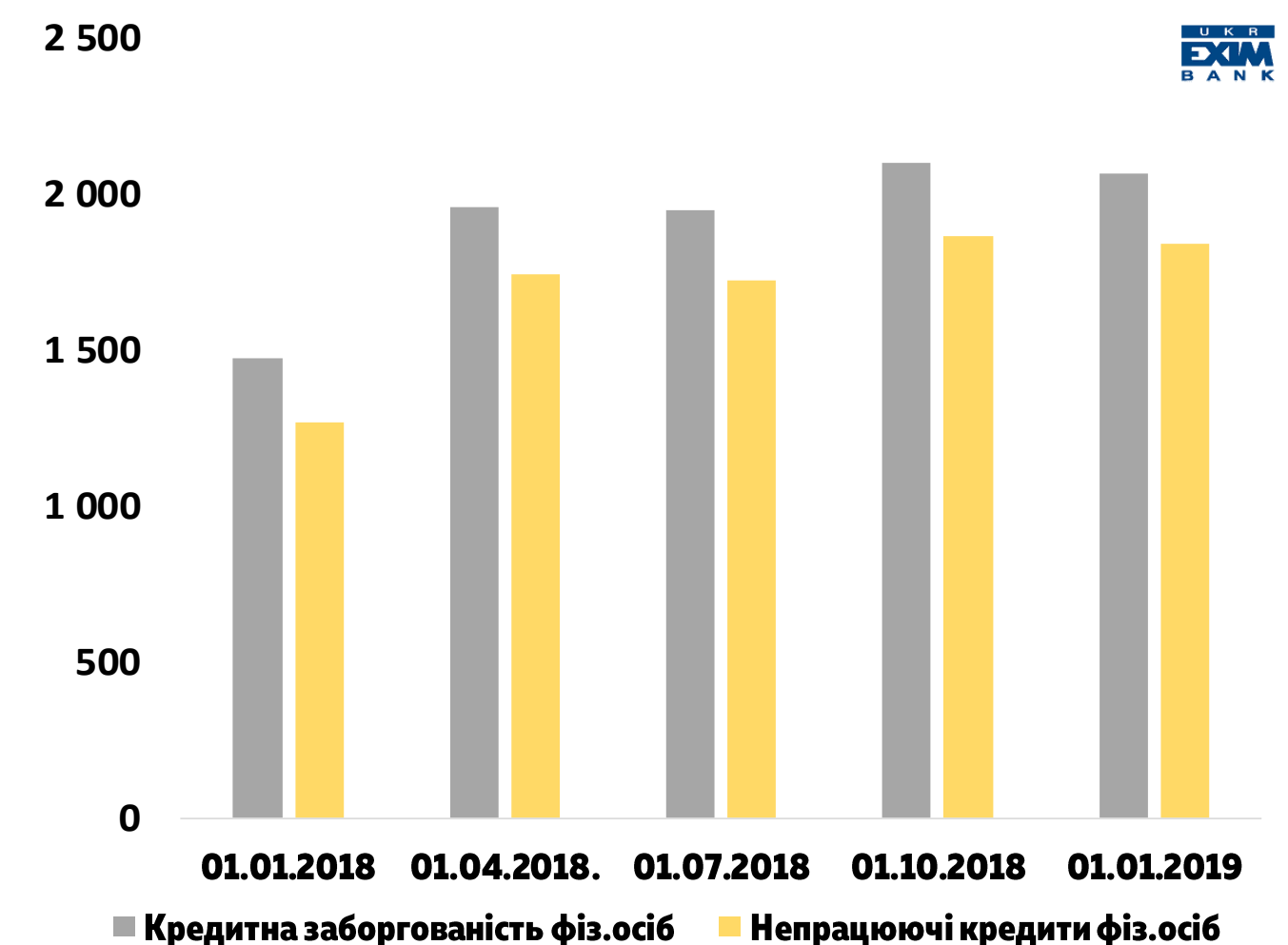
Такий обсяг свідчить про великий рівень ризиковості зазначених кредитів (відповідна питома вага всіх інших класів, які є найменш ризиковими, мала).

Станом на 01.01.2019,
млн.грн.

Клас боржника - фіз.особа	Кредити	Кредитний ризик	% класу у заг.обязі кредитів фіз.осіб	% покриття*	Клас боржника - юр.особа	Кредити	Кредитний ризик	% класу у заг.обязі кредитів юр.осіб	% покриття*
1	109	15	5%	14%	1	17 861	88	13%	0%
2	82	8	4%	9%	2	4 120	27	3%	1%
3	29	11	1%	38%	3	8 277	77	6%	1%
4	3	2	0%	59%	4	14 375	348	10%	2%
5	1 845	1 785	89%	97%	5	6 363	178	5%	3%
					6	1 151	54	1%	5%
					7	1 703	27	1%	2%
					8	1 698	200	1%	12%
					9	1 648	81	1%	5%
					10	81 874	72 388	59%	88%
Усього	2 069	1 821	100%	88%	Усього	139 070	73 466	100%	53%

На обсяг 5 (дефолтного) класу кредитів фізичних осіб припадає 89% (1,8 млрд.грн), що на 97% покривається кредитним ризиком.

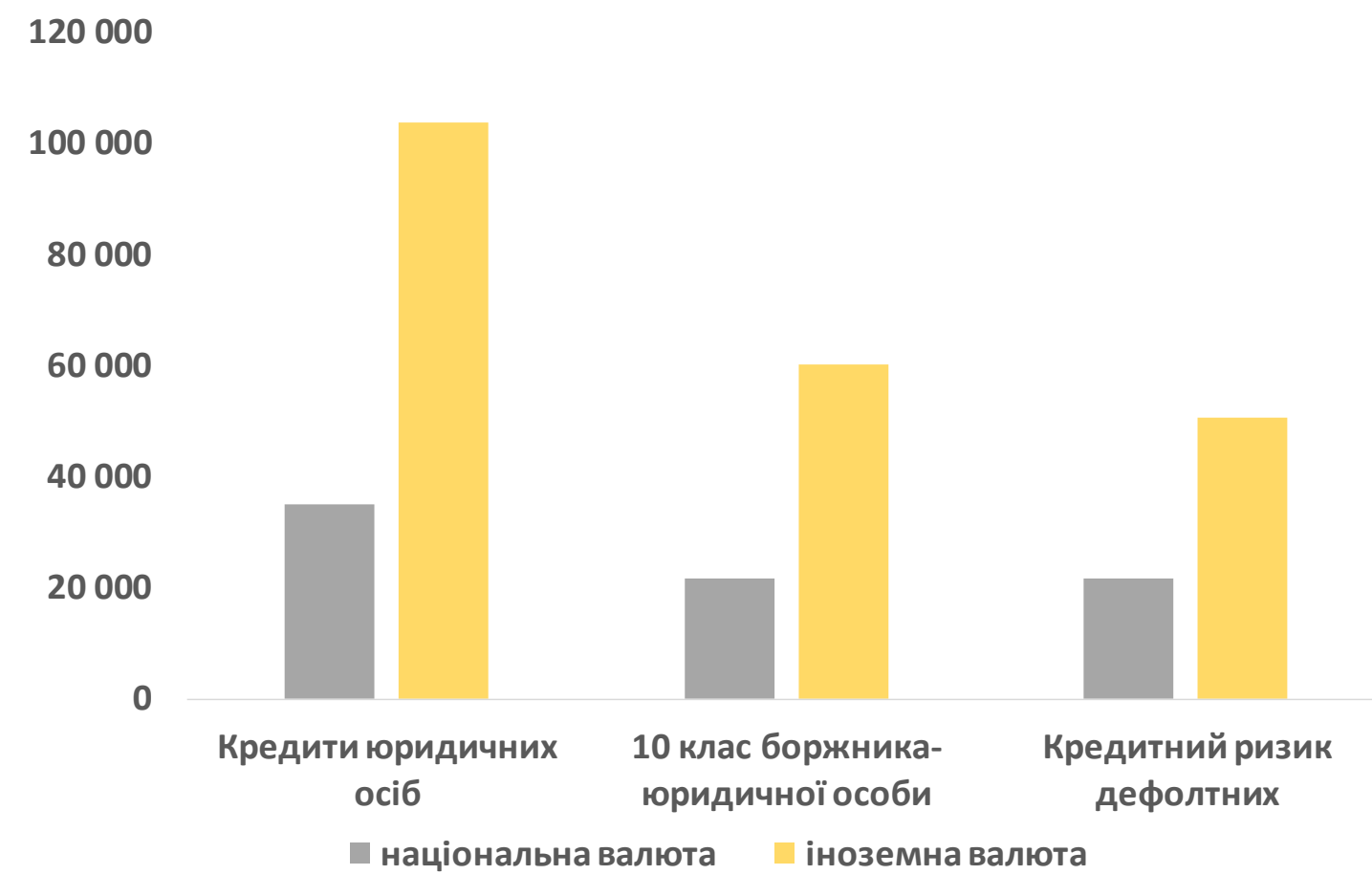
*НЕПРАЦЮЮЧІ КРЕДИТИ ВВАЖАТИ 10 КЛАС ДЛЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ТА 5 КЛАС ДЛЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ВІДПОВІДНО ДО ПОСТАНОВИ НБУ №351 ВІД 30.06.2016

*Джерело: офіційний сайт НБУ

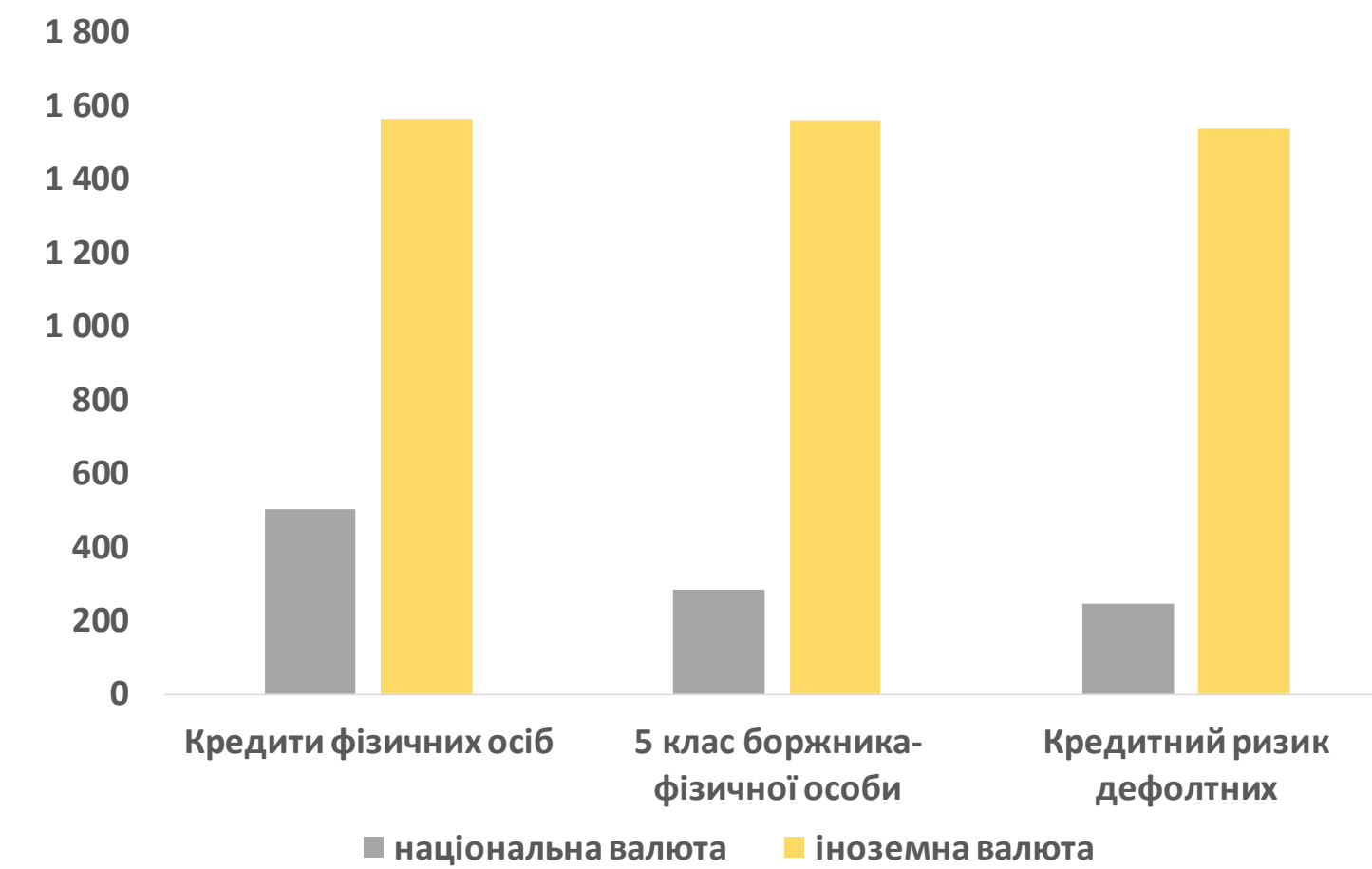

ПРОДОВЖЕННЯ

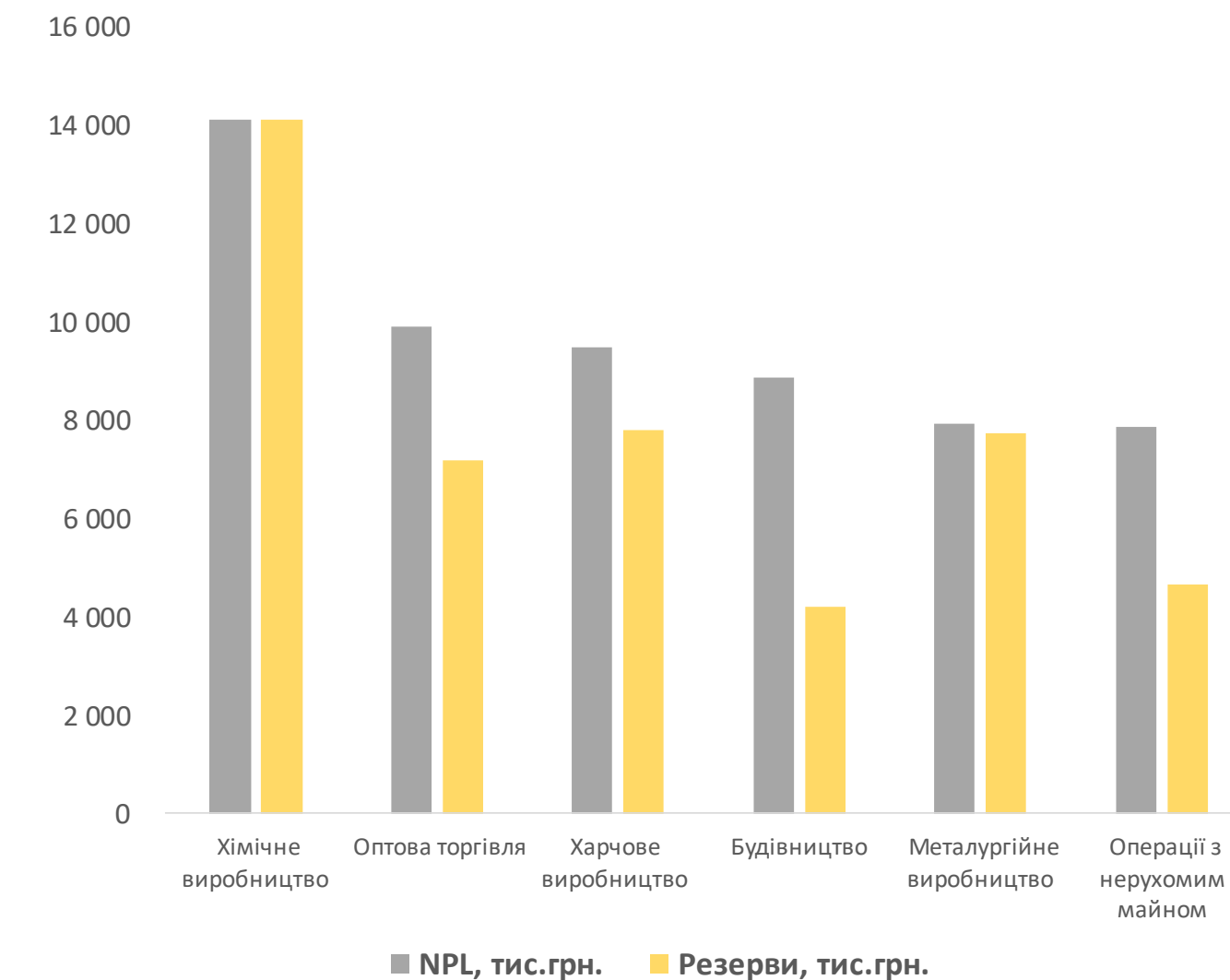
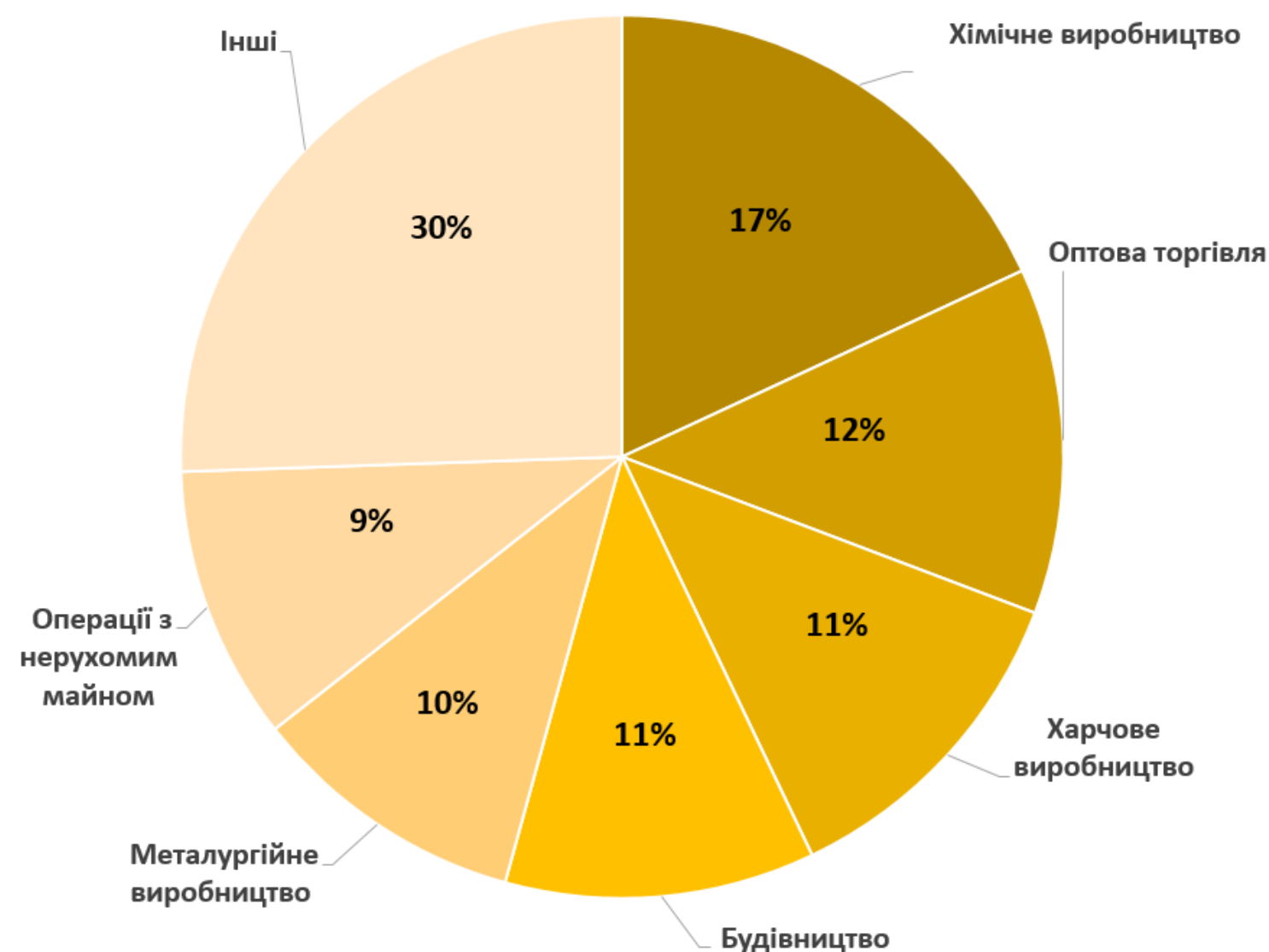
Близько 75% всього обсягу кредитів юридичних осіб обліковується у іноземній валюті, з них 58% дефолтних кредитів (покриття кредитним ризиком 84%).*

76% портфеля фізичних осіб в іноземній валюті, з них майже всі дефолтні (99,6%) з майже повним покриттям кредитним ризиком (98,6%).*

Найбільший обсяг непрацюючих кредитів по галузям економіки припадає на хімічне виробництво, оптову торгівлю, харчову промисловість.

*Джерело: офіційний сайт НБУ

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРОСТРОЧЕНОЇ ПОНАД 90 ДНІВ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Протягом 2018 р. банком була здійснена реструктуризація непрацюючих кредитів на суму 5,3 млрд.грн. Внаслідок реструктуризацій, проведених у 2017 р., рядом боржників було відновлено обслуговування боргу, що дозволило вже у 2018 р. перевести до категорії «працюючі» кредити на суму понад 2 млрд. грн.

За рахунок погашення власними коштами позичальників та реалізації заставного майна **прострочена заборгованість зменшилась на 0,4 млрд.грн.**

№	Показник	за 2018 рік, млн.грн.
1.	Зменшення простроченої заборгованості	408
	у т.ч. за рахунок:	х
1.1.	погашення власними коштами позичальника	293
1.2.	релізації заставленого майна	114
1.3.	прийняття заставленого майна на баланс банку	0
2.	Реструктуризація, у т.ч.:	5 303
2.1.	реструктуризація відповідно до ЗУ "Про фінансову реструктуризацію"	0
3.	Списання на позабалансові рахунки за рахунок резерву	0
4.	Перехід до категорії працюючих активів	2 166

На початку поточного року банком відкрито свою **першу справу** з фінансової реструктуризації згідно ЗУ «Про фінансову реструктуризацію» і ця справа стала однією з найбільших за об'ємом боргу, який підлягає реструктуризації (<https://goo.gl/NrYgv1>).

Параметри, за якими надана інформація у таблиці:

1. Інформація надана за кредитними операціями з юридичними (крім банків) та фізичними особами.
2. Інформація надана за кредитними операціями, за виключенням операцій з борговими цінними паперами.
3. Під поняттям «заборгованість» розуміється заборгованість за основним боргом та нарахованими процентами.
4. Показник «зменшення простроченої заборгованості» включає суми заборгованості як за активами, що перебувають на балансі банку, так і за активами, що списані на позабалансові рахунки за рахунок резерву (накопичувально за період).

5. Показник «Реструктуризація» відображає обсяг реструктуризованих кредитів за період. Сума за реструктуризованим активом відображається як сума заборгованості активу на дату проведення реструктуризації.

6. **Перехід до категорії працюючих:** балансова вартість кредитів боржників, які в минулому були визнані дефолтними, але внаслідок проведених реструктуризацій (минулих періодів) відновили належне обслуговування боргу та, відповідно, за ними відбулось припинення визнання дефолту.

ПРЕТЕНЗІЙНО – ПОЗОВНА РОБОТА БАНКУ

Банк проводив активну претензійно-позовну роботу щодо стягнення заборгованості:

У таблицях відображено інформацію про кредитні операції юридичних (крім банків) та фізичних осіб. При цьому виключені кредитні операції з борговими цінними паперами.

Робота банку в судах протягом 2018 р.	Стадія 1		Стадія 2		Стадія 3	
	Подано позовів до суду		Отримано рішень суду		Відкрито виконавчих проваджень	
	кількість	млн.грн.	кількість	млн.грн.	кількість	млн.грн.
АТ «Укрексімбанк»	474	29 576	318	7 442	1 167	21 923

Принципи заповнення таблиці вказано на слайді 15

Станом на 01.01.2019	Позови в судах	
	кількість	млн.грн.
АТ «Укрексімбанк»	513	30 947

Станом на 01.01.2019 в судах знаходяться **513 позовів** на загальну суму **30 947 млн.грн.** поданих банком (позови попередніх періодів та звітного періоду) та, які станом на 01.01.2019 не перейшли до стадії 2.

ПРЕТЕНЗІЙНО – ПОЗОВНА РОБОТА БАНКУ

Принципи відображення в таблиці

Принципи заповнення таблиці:

- Щодо процедур протягом 2018 року.** Якщо за активом у 2018 р. банком було подано позовну заяву (стадія 1), за результатами розгляду якої в цьому ж році отримано рішення суду (стадія 2) та розпочато процедуру його примусового виконання (стадія 3), то інформація про такий актив відображається лише щодо останньої характерної для такої позовної заяви стадії, а саме у строчці «Відкрито виконавчих проваджень» (стадія 3).
- Щодо кількості.** Якщо з метою стягнення заборгованості за активом подано декілька позовних заяв (до позичальника, до поручителя, з вимогами про стягнення заборгованості/звернення стягнення на заставлене майно, з грошовими вимогами до боржника у справі про банкрутство), то інформація про такий актив відображається щодо кожної позовної заяви в залежності від стадії її розгляду. Тобто кількість позовних заяв за одним активом може бути більше однієї. В такому випадку всі подані позовні заяви відображаються в колонках «кількість» на відповідних стадіях.
- Щодо суми.** Якщо актив за різними позовами знаходиться на різних стадіях суми кожної з стадій не сумуються. Для недопущення задвоєння сум, відображається лише сума заборгованості за активом у останній характерній для такої позовної заяви стадії. Якщо декілька позовних заяв за одним активом знаходяться на одній і тій же стадії, то з метою уникнення задвоєння сума стягнення відображається лише один раз.

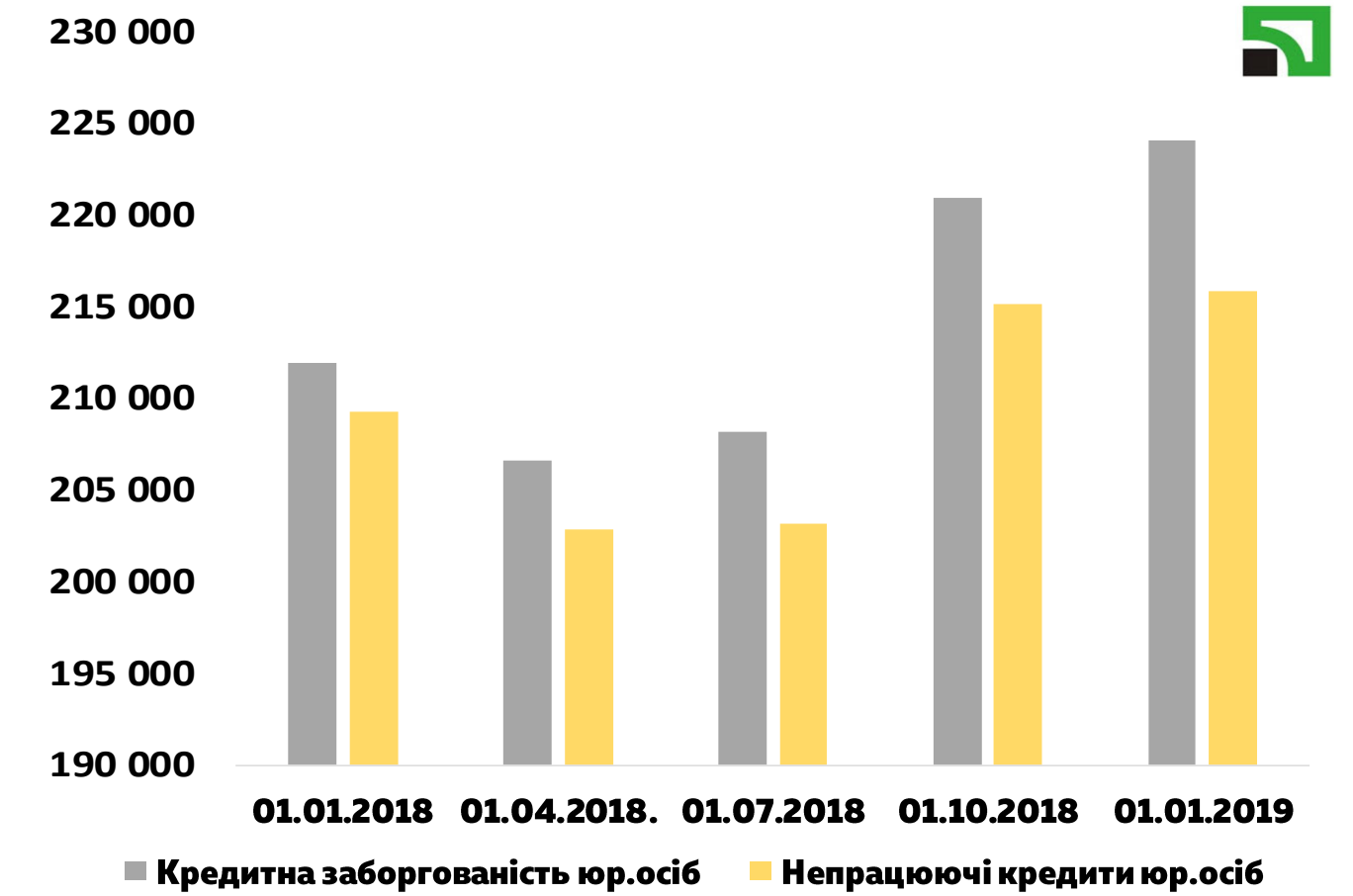
НЕПРАЦЮЮЧІ КРЕДИТИ*

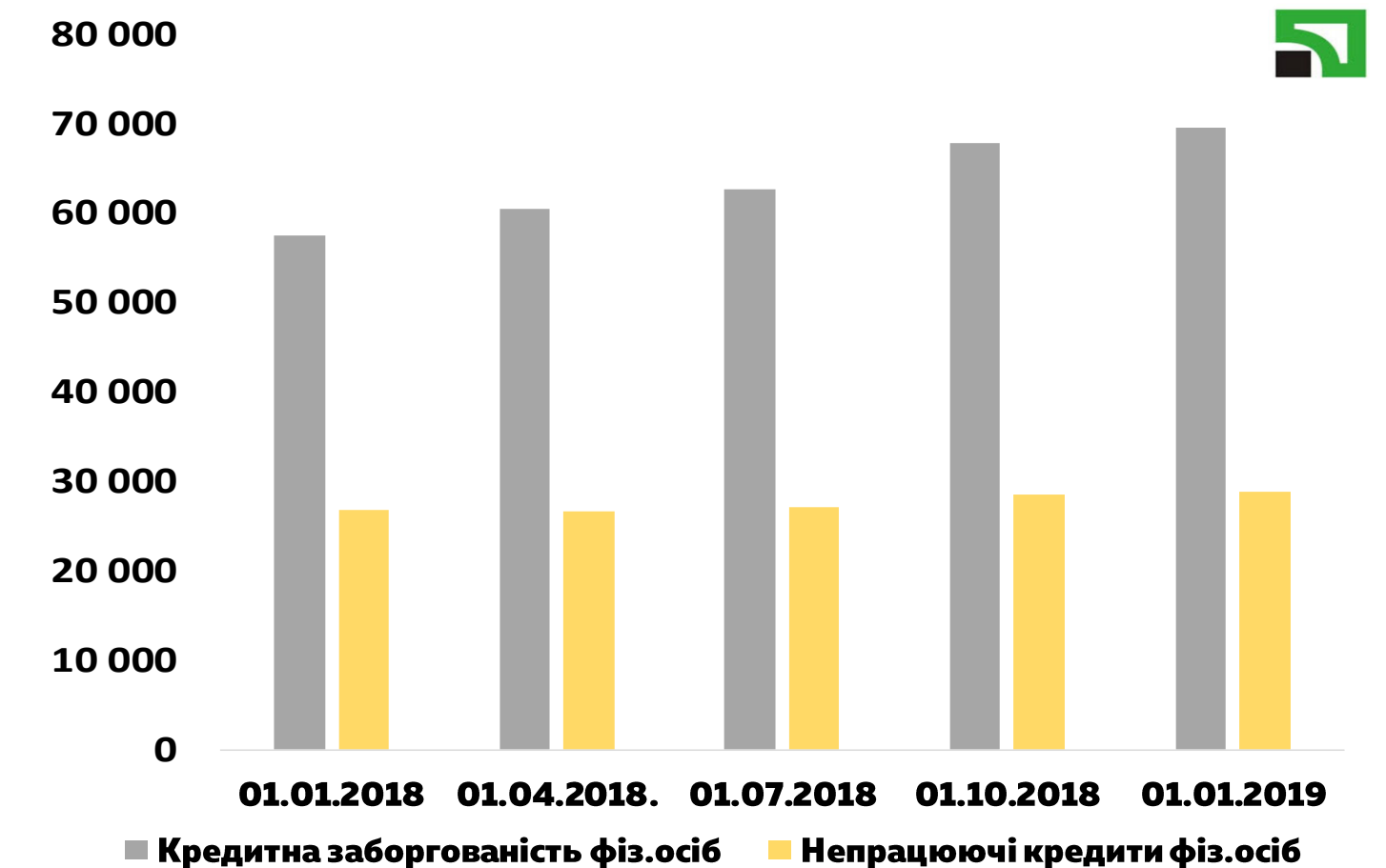
Кредитний портфель юридичних осіб банку складає 76% (224 млрд.грн.), з нього 96% дефолтних кредитів, які майже всі пов'язані з попередніми власниками банку. Зазначений портфель покритий кредитним ризиком на 99% (215 млрд.грн.)

Станом на 01.01.2019,
млн.грн.

Клас боржника - фіз.особа	Кредити	Кредитний ризик	% класу у заг.обязі кредитів фіз.осіб	% покриття	Клас боржника - юр.особа	Кредити	Кредитний ризик	% класу у заг.обязі кредитів юр.осіб	% покриття
1	39 864	878	57%	2%	1	3 216	253	1%	8%
2	148	23	0%	15%	2	792	10	0%	1%
3	419	145	1%	35%	3	2 399	113	1%	5%
4	257	165	0%	64%	4	908	16	0%	2%
5	28 942	26 297	42%	91%	5	563	19	0%	3%
					6	43	0	0%	1%
					7	194	29	0%	15%
					8	55	2	0%	3%
					9	43	25	0%	57%
					10	215 882	214 637	96%	99%
Усього	69 630	27 507	100%	40%	Усього	224 095	215 103	100%	96%

На обсяг 5 (дефолтного) класу кредитів фізичних осіб припадає 42% (29 млрд.грн), що на 91% покривається кредитним ризиком (26 млрд.грн.).

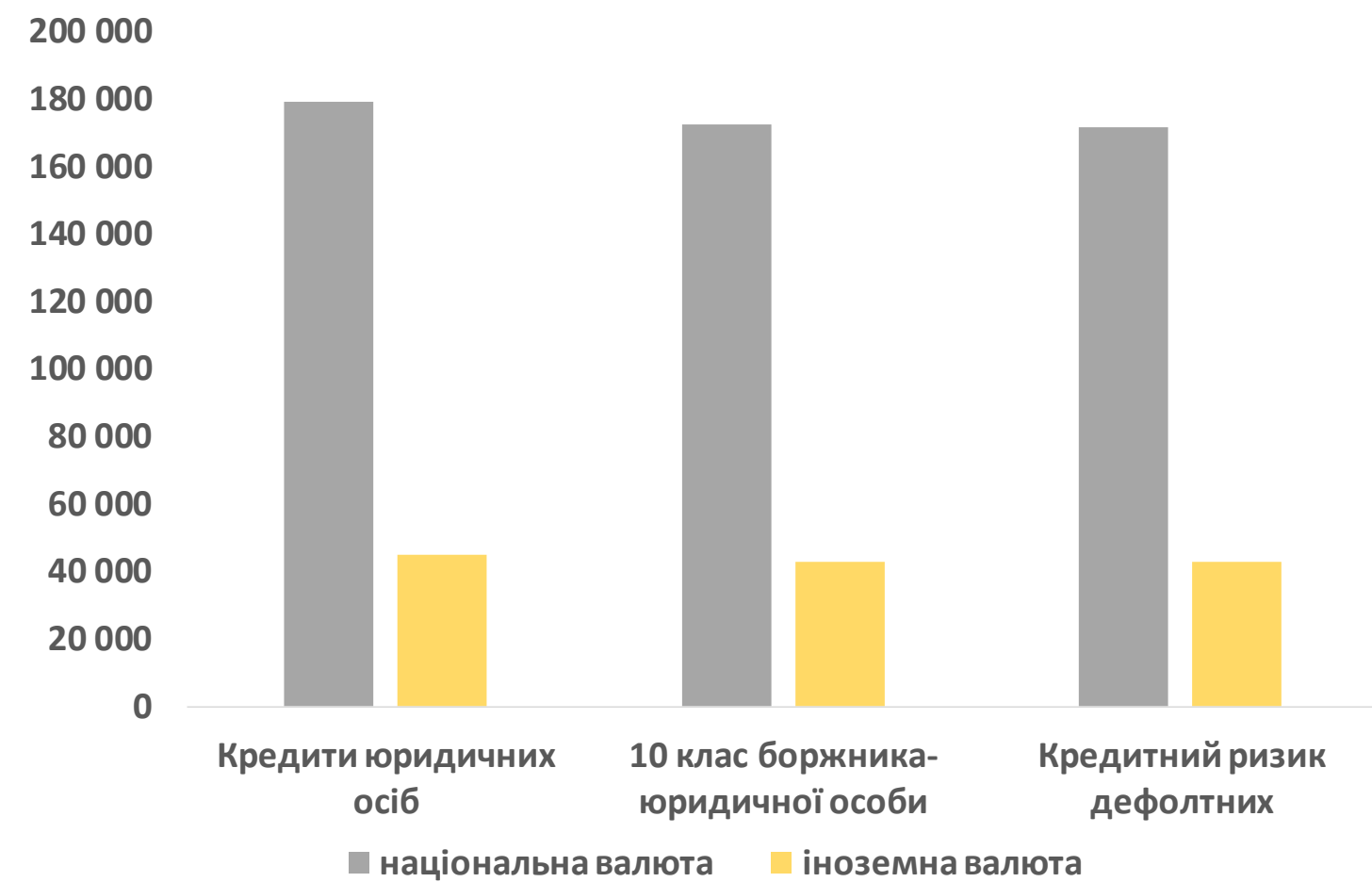
*НЕПРАЦЮЮЧІ КРЕДИТИ ВВАЖАТИ 10 КЛАС ДЛЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ТА 5 КЛАС ДЛЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ВІДПОВІДНО ДО ПОСТАНОВИ НБУ №351 ВІД 30.06.2016

*Джерело: офіційний сайт НБУ

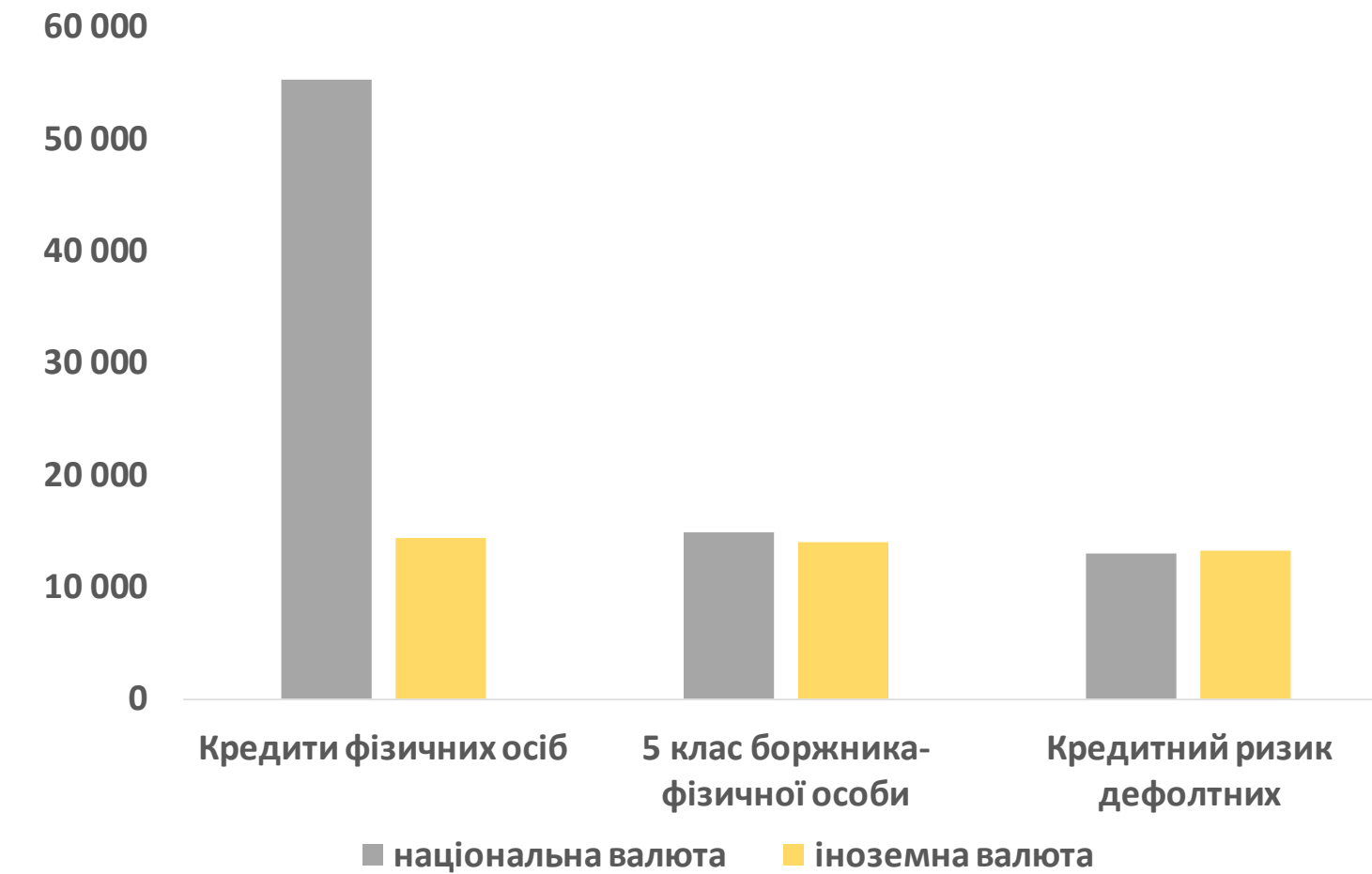

ПРОДОВЖЕННЯ

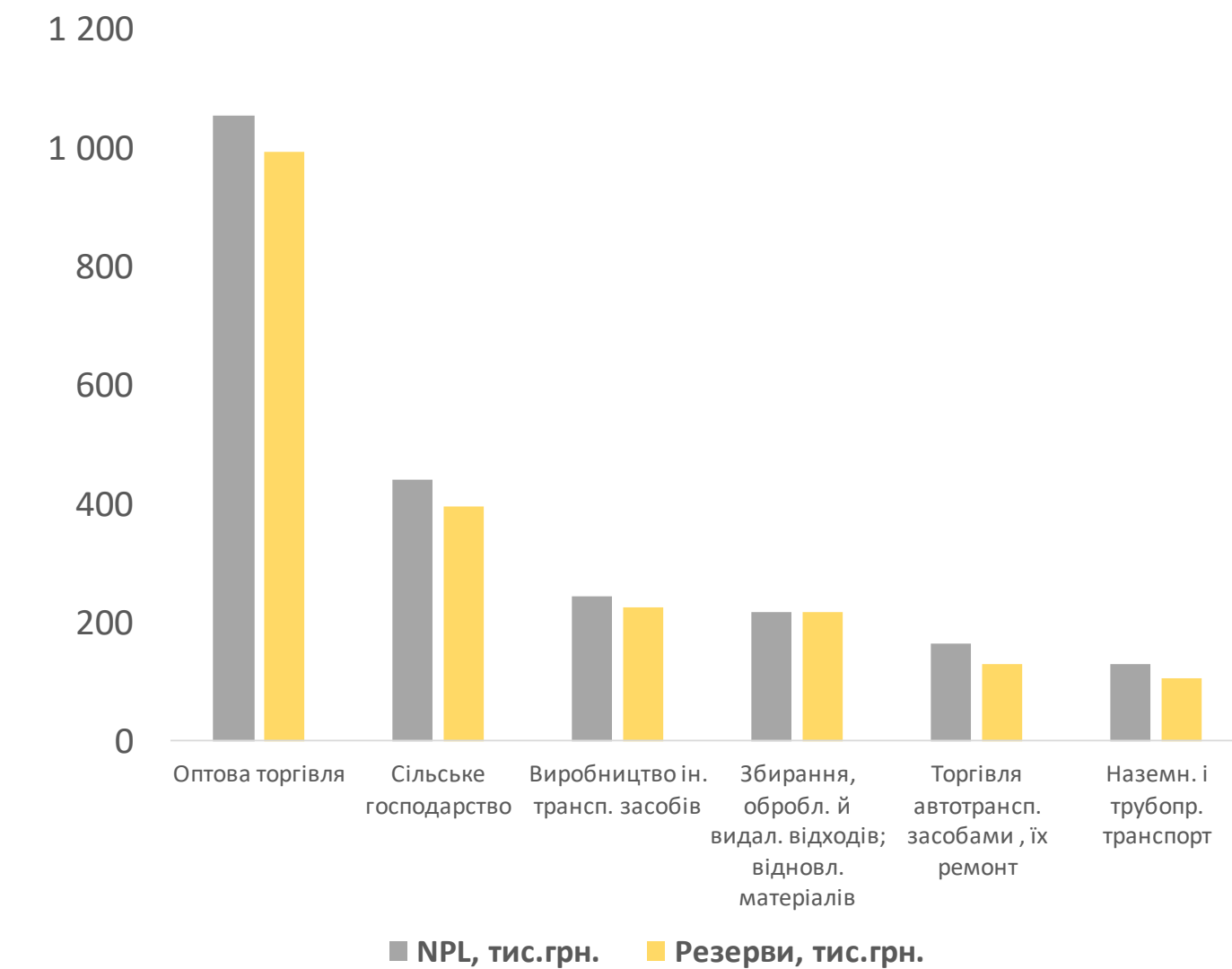
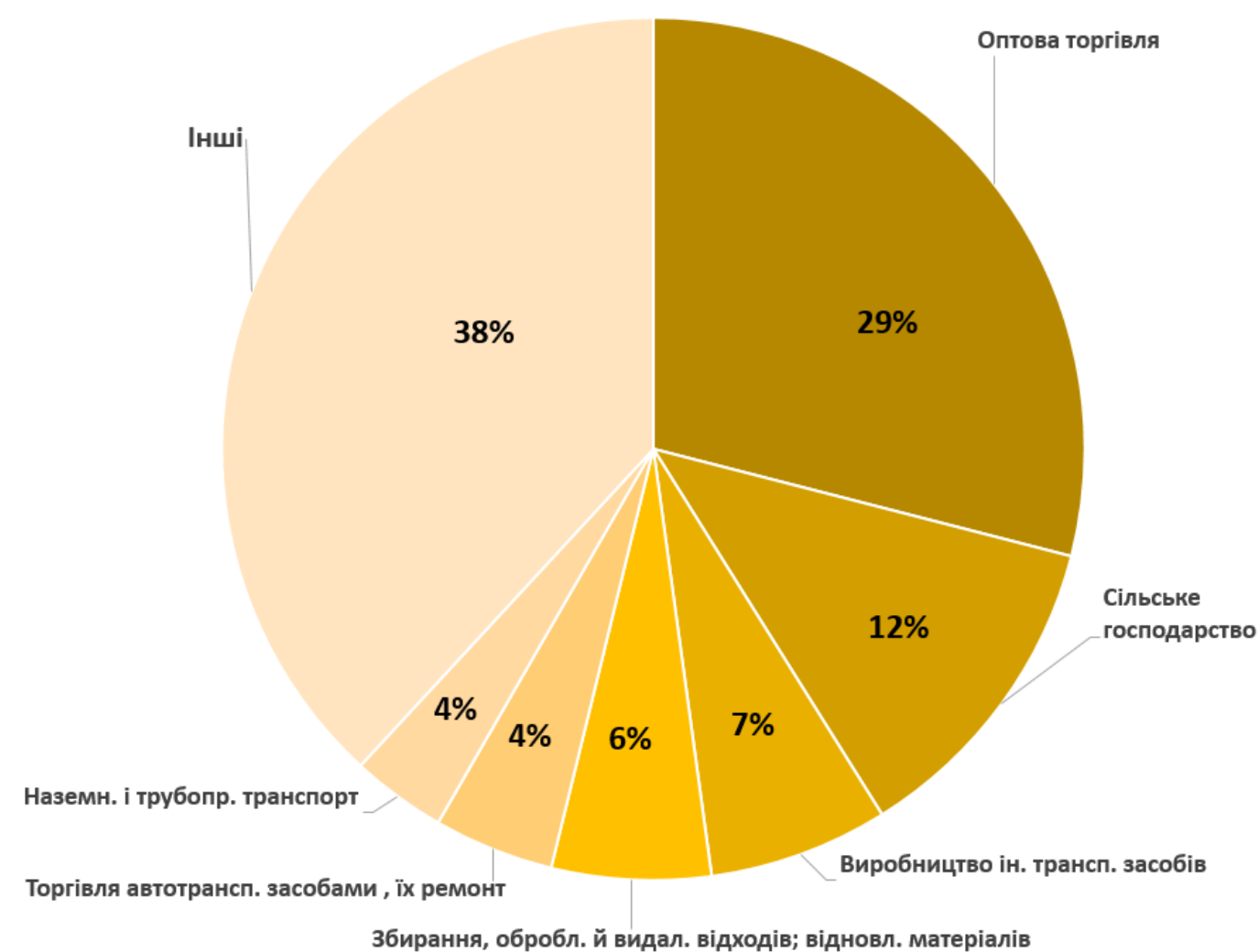
20% всього обсягу кредитів юридичних осіб обліковується в іноземній валюті, з них 96% дефолтних кредитів (покриття 99%)*.

Питома вага кредитів фізичних осіб в іноземній валюті становить 21%, з яких майже всі (98%) дефолтні з покриттям кредитним ризиком 94%*.

Найбільший обсяг непрацюючих кредитів по галузям економіки** припадає на оптову торгівлю.

*Джерело: офіційний сайт НБУ

**БЕЗ УРАХУВАННЯ ПОВ'ЯЗАНИХ ОСІБ

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРОСТРОЧЕНОЇ ПОНАД 90 ДНІВ ЗАБОРГОВАНОСТІ

За рахунок погашення власними коштами позичальників заборгованості **прострочена заборгованість зменшилась на 1,2 млрд.грн.**

№	Показник	за 2018 рік, млн.грн.
1.	Зменшення простроченої заборгованості	1 199
	у т.ч. за рахунок:	х
1.1.	погашення власними коштами позичальника	1 140
1.2.	релізації заставленого майна	55
1.3.	прийняття заставленого майна на баланс банку	4
2.	Реструктуризація, у т.ч.:	226
2.1.	реструктуризація відповідно до ЗУ "Про фінансову реструктуризацію"	0
3.	Списання на позабалансові рахунки за рахунок резерву	24

Параметри, за якими надана інформація у таблиці:

1. Інформація надана за кредитними операціями з юридичними (крім банків) та фізичними особами.
2. Інформація надана за кредитними операціями, за виключенням операцій з борговими цінними паперами.
3. Під поняттям «заборгованість» розуміється заборгованість за основним боргом та нарахованими процентами.
4. Показник «зменшення простроченої заборгованості» включає суми заборгованості як за активами, що перебувають на балансі банку, так і за активами, що списані на позабалансові рахунки за рахунок резерву (накопичувально за період).
5. Показник «Реструктуризація» відображає обсяг реструктуризованих кредитів за період. Сума за реструктуризованим активом відображається як сума заборгованості активу на дату проведення реструктуризації.

ПРЕТЕНЗІЙНО – ПОЗОВНА РОБОТА БАНКУ

Банк проводив активну претензійно-позовну роботу щодо стягнення заборгованості:

У таблицях відображено інформацію про кредитні операції юридичних (крім банків) та фізичних осіб. При цьому виключені кредитні операції з борговими цінними паперами.

Робота банку в судах протягом 2018 р.	Стадія 1		Стадія 2		Стадія 3	
	Подано позовів до суду		Отримано рішень суду		Відкрито виконавчих проваджень	
	кількість	млн.грн.	кількість	млн.грн.	кількість	млн.грн.
АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	116 452	11 253	118 778	25 310	137 140	32 545

Принципи заповнення таблиці вказано на слайді 15

Станом на 01.01.2019	Позови в судах	
	кількість	млн.грн.
АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	237 085	54 428

Станом на 01.01.2019 в судах знаходяться **237 085 позовів** на загальну суму **54 428 млн.грн.** поданих банком (позови попередніх періодів та звітного періоду) та, які станом на 01.01.2019 не перейшли до стадії 2.

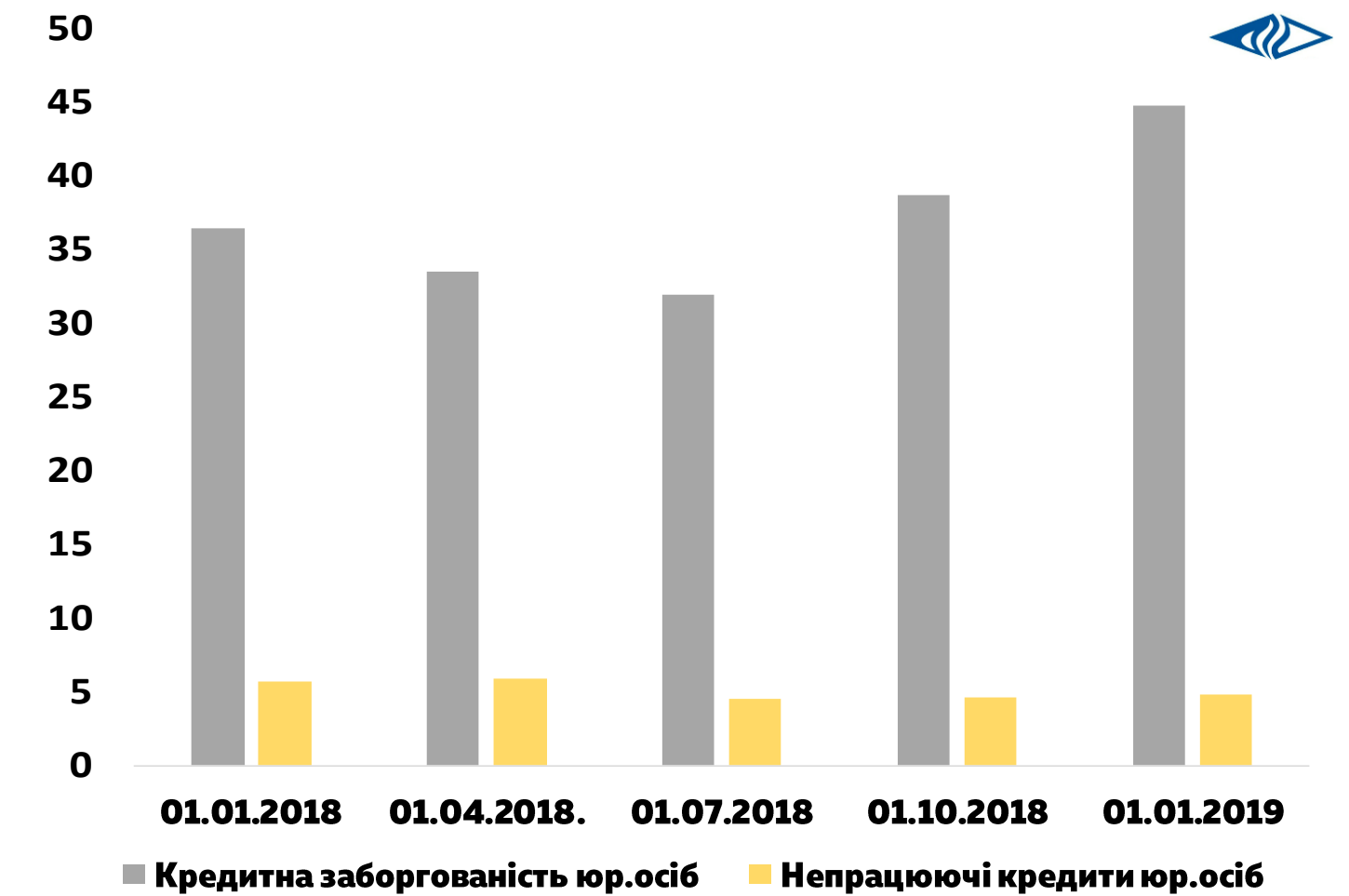

НЕПРАЦЮЮЧІ КРЕДИТИ*

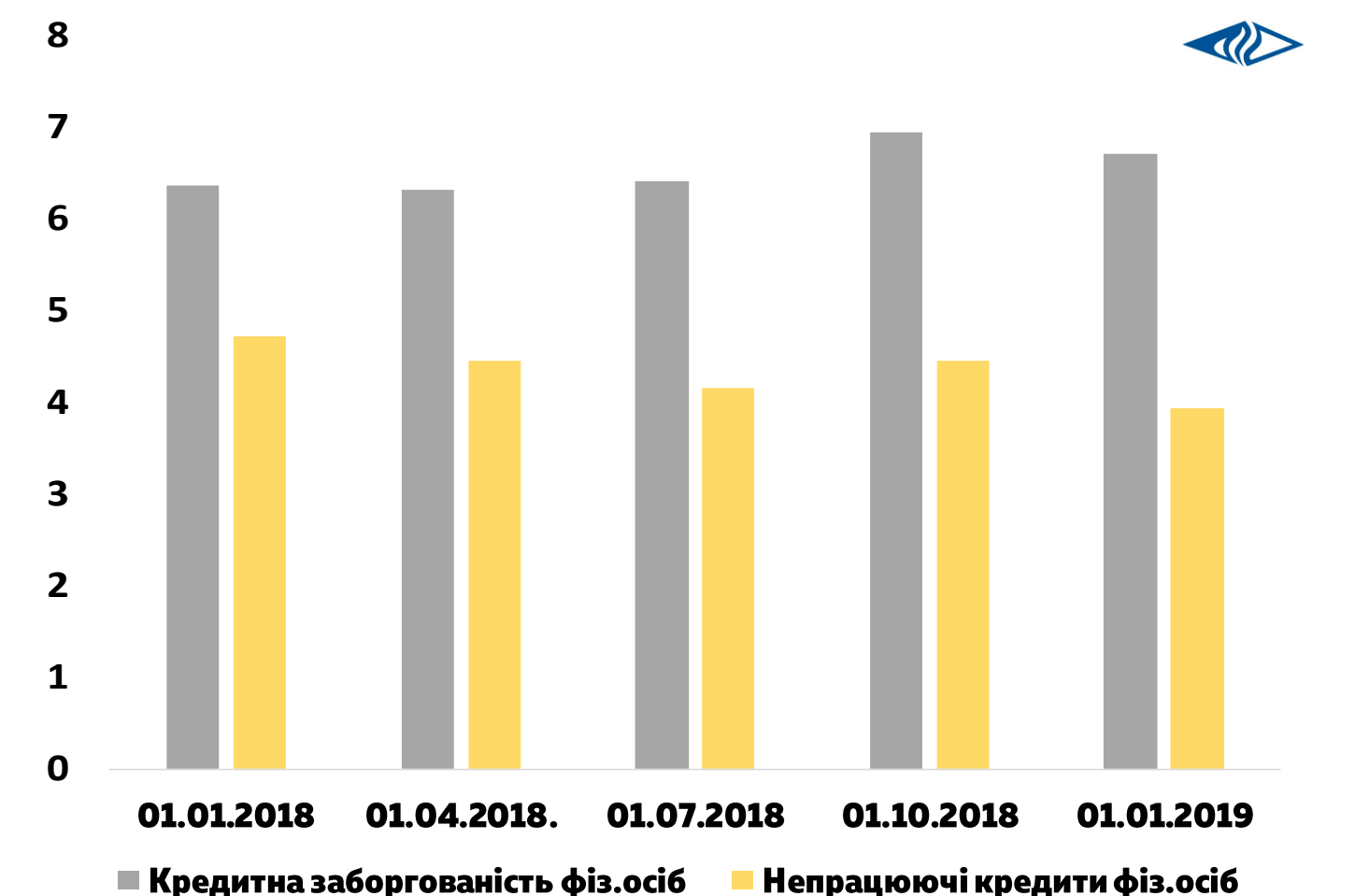
Кредитний портфель юридичних осіб банку складають 87% (45 млрд.грн.), з нього лише 11% (5 млрд.грн.) дефолтних кредитів, які на 73% (3,5 млрд.грн.) покриті кредитним ризиком

Станом на 01.01.2019,
млн.грн.

Клас боржника - фіз.особа	Кредити	Кредитний ризик	% класу у заг.обязі кредитів фіз.осіб	% покриття	Клас боржника - юр.особа	Кредити	Кредитний ризик	% класу у заг.обязі кредитів юр.осіб	% покриття
1	2 631	89	39%	3%	1	510	13	1%	3%
2	86	12	1%	14%	2	10 427	172	23%	2%
3	33	3	0%	11%	3	2 989	22	7%	1%
4	25	5	0%	18%	4	9 007	191	20%	2%
5	3 932	3 666	59%	93%	5	2 454	25	5%	1%
					6	1 473	66	3%	5%
					7	3 050	196	7%	6%
					8	796	39	2%	5%
					9	9 301	557	21%	6%
					10	4 827	3 517	11%	73%
Усього	6 706	3 775	100%	56%	Усього	44 833	4 799	100%	11%

На обсяг 5 (дефолтного) класу кредитів фізичних осіб припадає 59% (4 млрд.грн), що на 93% покривається кредитним ризиком

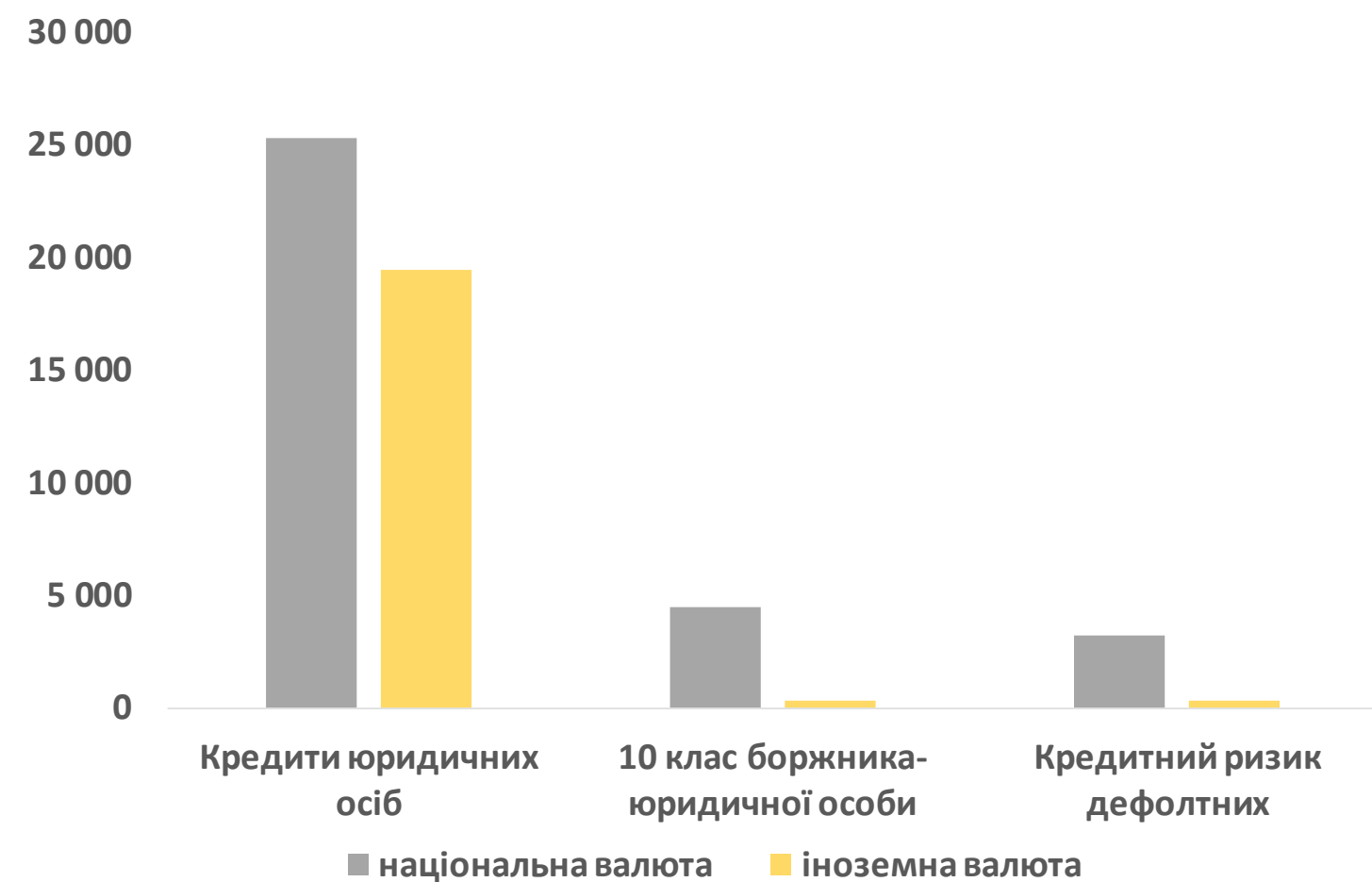
*НЕПРАЦЮЮЧІ КРЕДИТИ ВВАЖАТИ 10 КЛАС ДЛЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ТА 5 КЛАС ДЛЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ВІДПОВІДНО ДО ПОСТАНОВИ НБУ №351 ВІД 30.06.2016

*Джерело: офіційний сайт НБУ

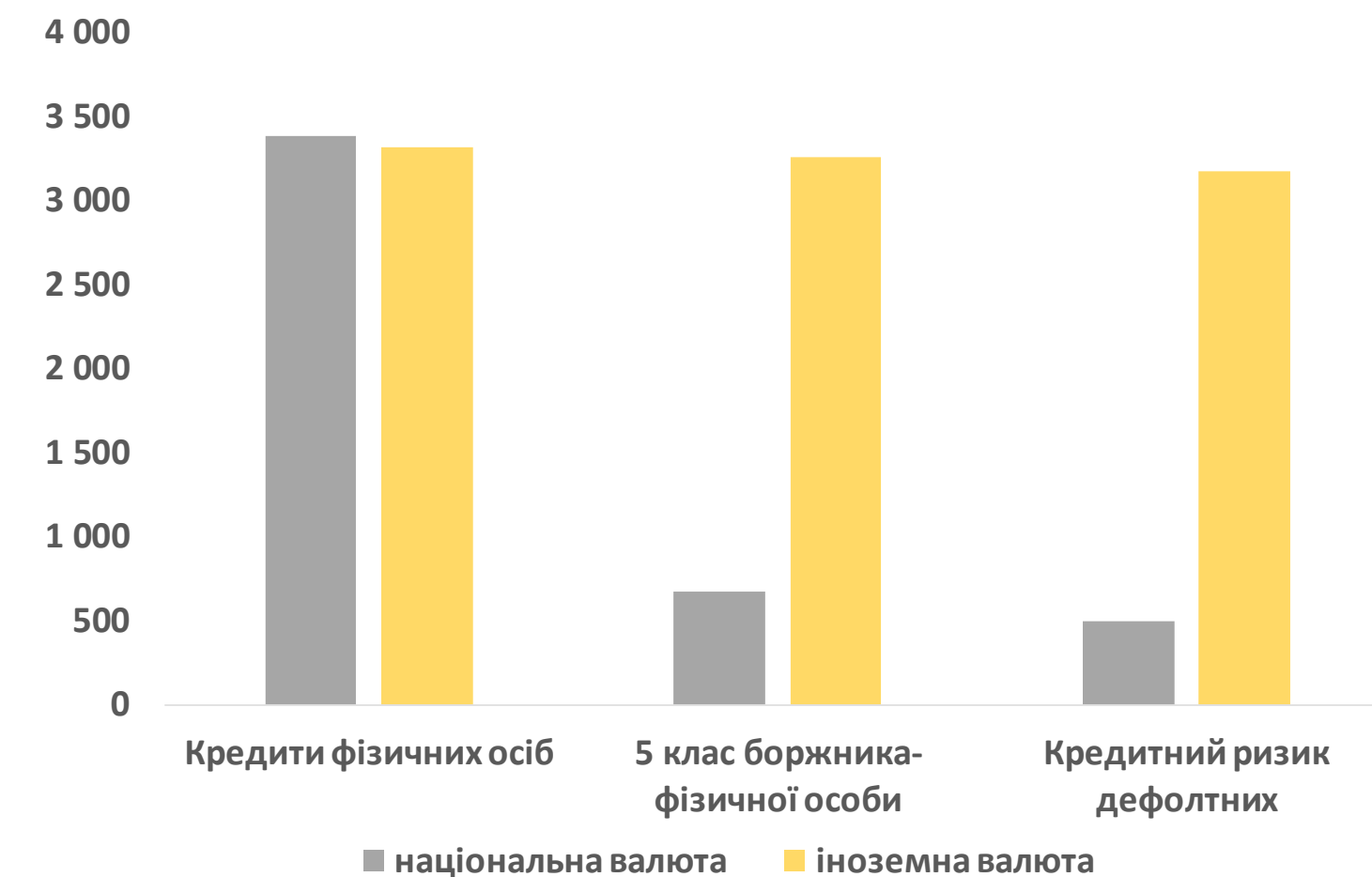

ПРОДОВЖЕННЯ

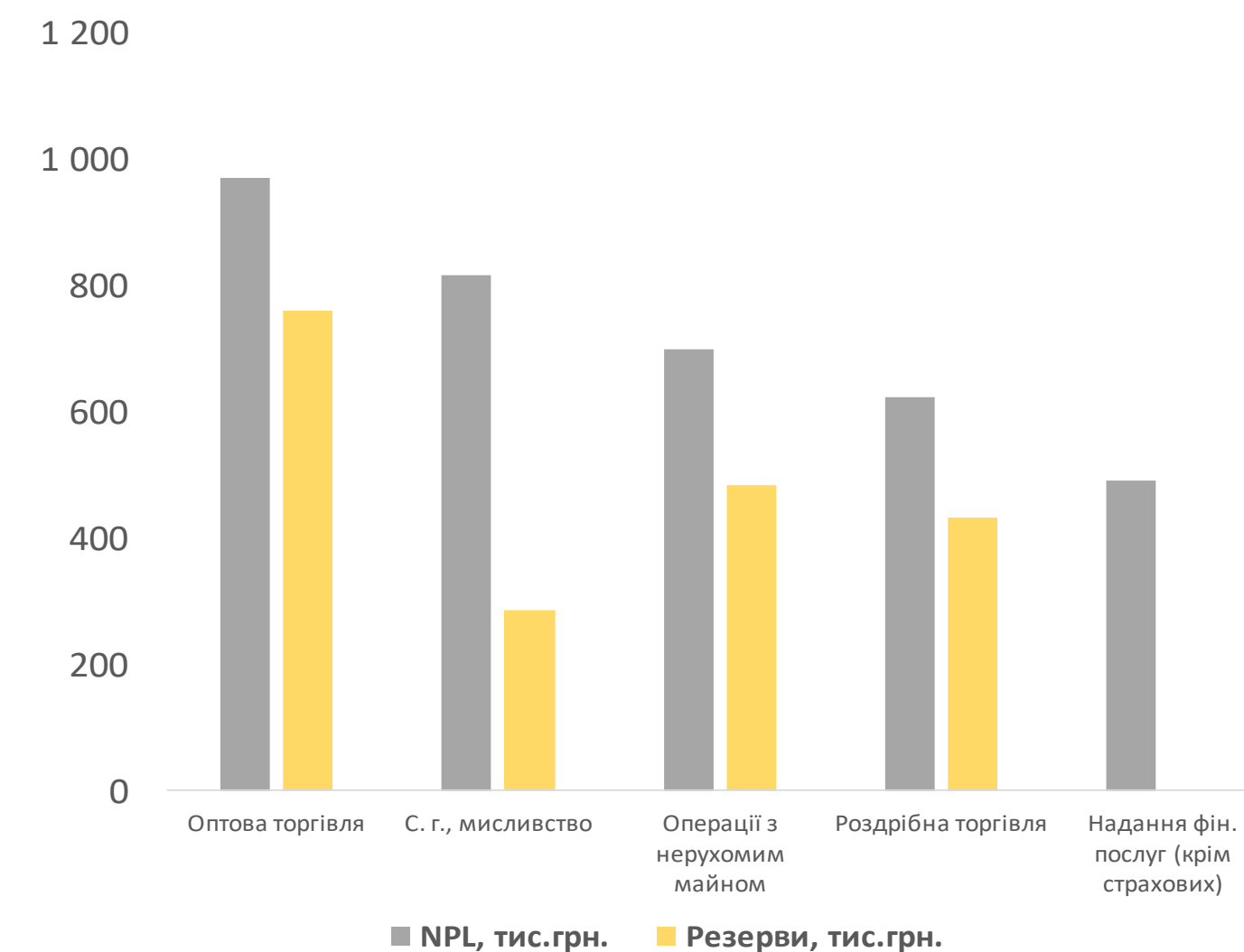
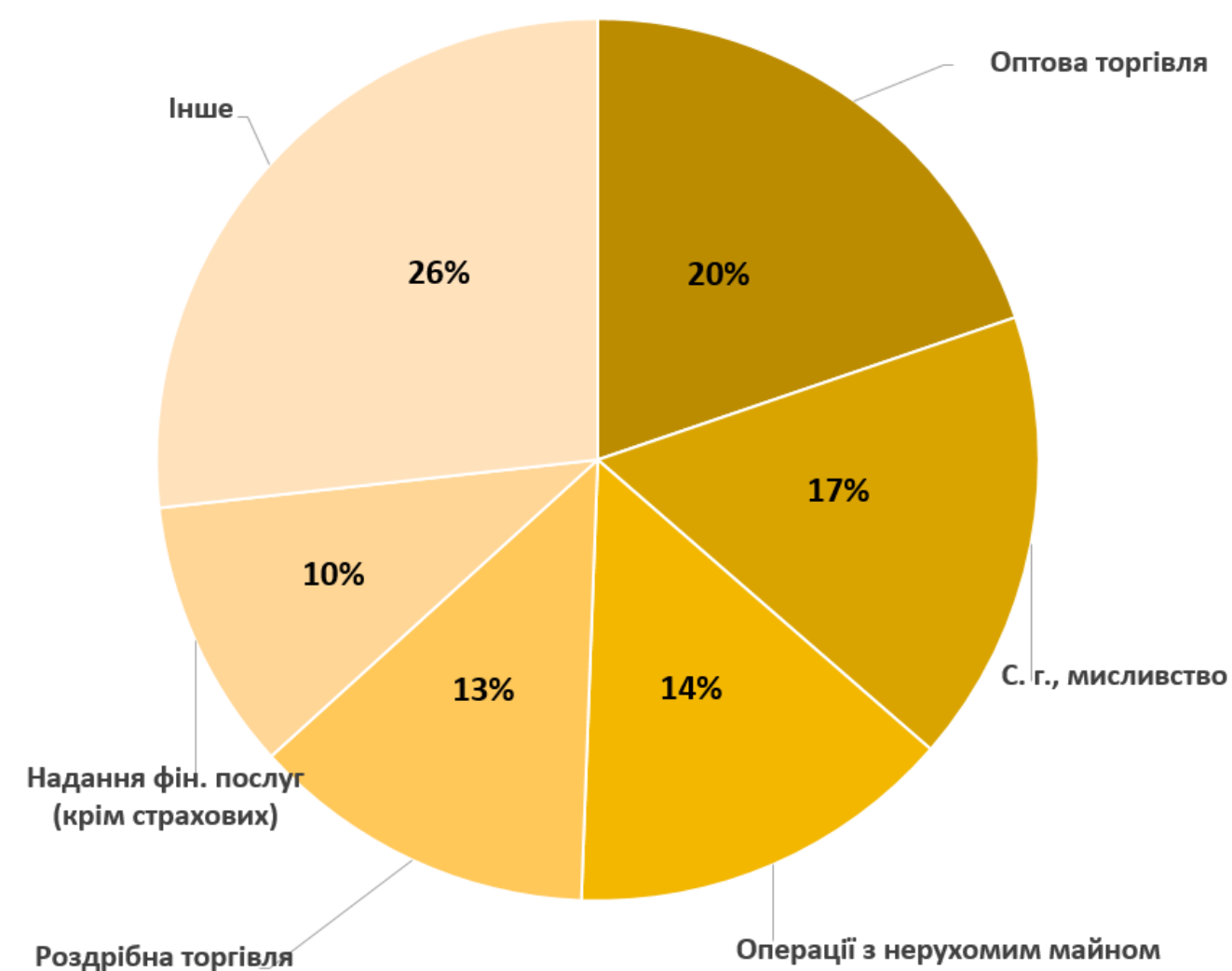
44% всього обсягу кредитів юридичних осіб обліковується в іноземній валюті, з них тільки 2% дефолтних кредитів (95% покриття кредитним ризиком)*.

Майже половина кредитів фізичних осіб в іноземній валюті, які майже всі (98%) дефолтні з покриття кредитним ризиком 97%*.

Найбільший обсяг непрацюючих кредитів по галузям економіки припадає на оптову торгівлю, сільське господарство, мисливство, операції з нерухомістю та надання фінансових послуг.

*Джерело: офіційний сайт НБУ

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРОСТРОЧЕНОЇ ПОНАД 90 ДНІВ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Протягом 2018 р. банком було списано на позабалансові рахунки за рахунок резервів на суму 1,4 млрд.грн. Реструктуризація була здійснена на суму 0,7 млрд.грн., у т.ч. відповідно до ЗУ «Про фінансову реструктуризацію» на 0,3 млрд.грн. **Прострочена заборгованість зменшилась на 0,3 млрд.грн**, в основному за рахунок реалізації заставленого майна (0,1 млрд.грн).

№	Показник	за 2018 рік, млн.грн.
1.	Зменшення простроченої заборгованості	317
	у т.ч. за рахунок:	х
1.1.	погашення власними коштами позичальника	90
1.2.	релізації заставленого майна	148
1.3.	прийняття заставленого майна на баланс банку	79
2.	Реструктуризація, у т.ч.:	696
2.1.	реструктуризація відповідно до ЗУ "Про фінансову реструктуризацію"	313
3.	Списання на позабалансові рахунки за рахунок резерву	1 421

Параметри, за якими надана інформація у таблиці:

1. Інформація надана за кредитними операціями з юридичними (крім банків) та фізичними особами.
2. Інформація надана за кредитними операціями, за виключенням операцій з борговими цінними паперами.
3. Під поняттям «заборгованість» розуміється заборгованість за основним боргом та нарахованими процентами.
4. Показник «зменшення простроченої заборгованості» включає суми заборгованості як за активами, що перебувають на балансі банку, так і за активами, що списані на позабалансові рахунки за рахунок резерву (накопичувально за період).
5. Показник «Реструктуризація» відображає обсяг реструктуризованих кредитів за період. Сума за реструктуризованим активом відображається як сума заборгованості активу на дату проведення реструктуризації.

ПРЕТЕНЗІЙНО – ПОЗОВНА РОБОТА БАНКУ

Банк проводив активну претензійно-позовну роботу щодо стягнення заборгованості:

У таблицях відображено інформацію про кредитні операції юридичних (крім банків) та фізичних осіб. При цьому виключені кредитні операції з борговими цінними паперами.

Робота банку в судах протягом 2018 р.	Стадія 1		Стадія 2		Стадія 3	
	Подано позовів до суду		Отримано рішень суду		Відкрито виконавчих проваджень	
	кількість	млн.грн.	кількість	млн.грн.	кількість	млн.грн.
АТ «Укргазбанк»	1 904	1 270	1 110	879	686	1 189

Принципи заповнення таблиці вказано на слайді 15

Станом на 01.01.2019	Позови в судах	
	кількість	млн.грн.
АТ «Укргазбанк»	2 702	2 053

Станом на 01.01.2019 в судах знаходяться **2 702 позовів** на загальну суму **2 053 млн.грн.** поданих банком (позови попередніх періодів та звітного періоду) та, які станом на 01.01.2019 не перейшли до стадії 2.

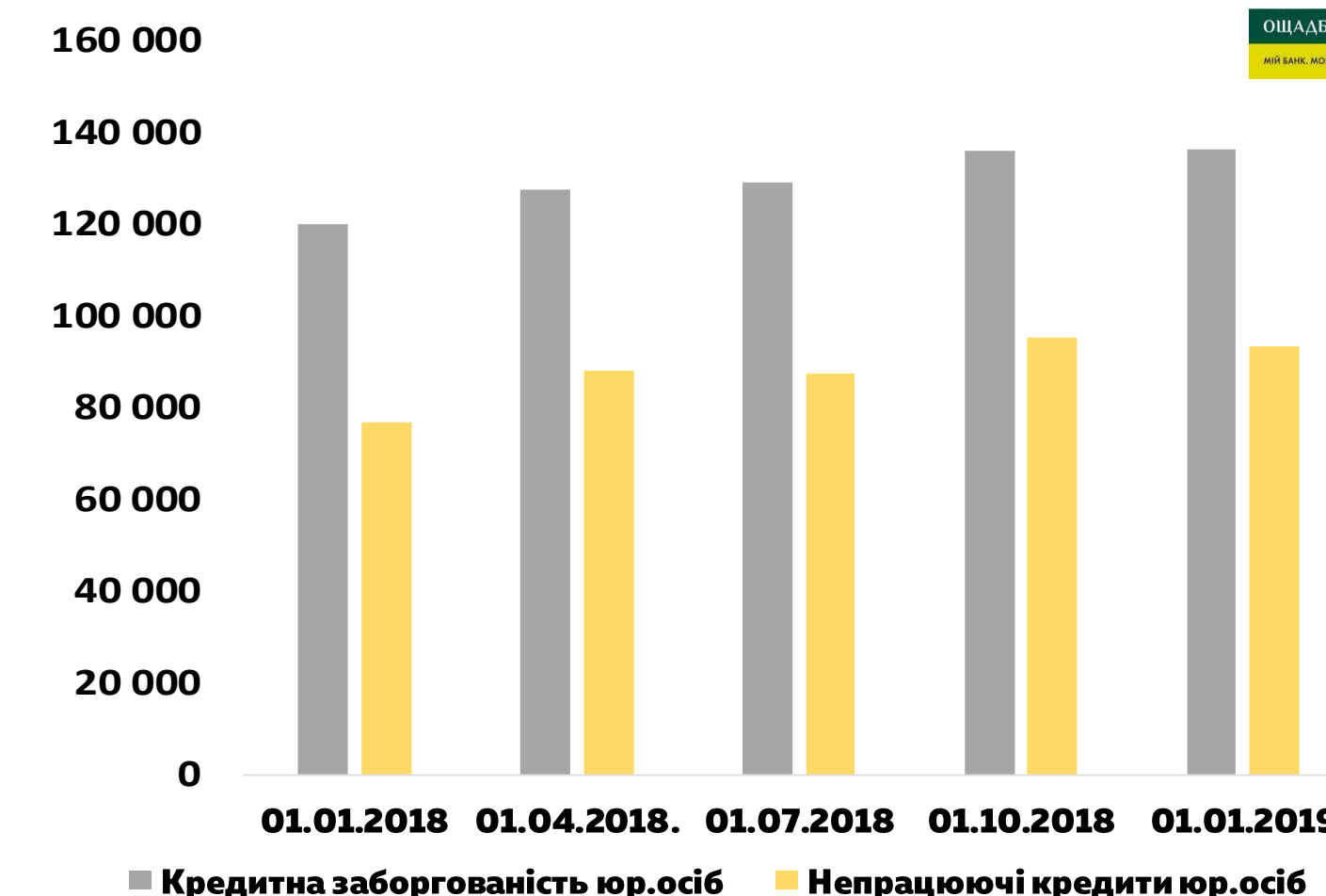

НЕПРАЦЮЮЧІ КРЕДИТИ*

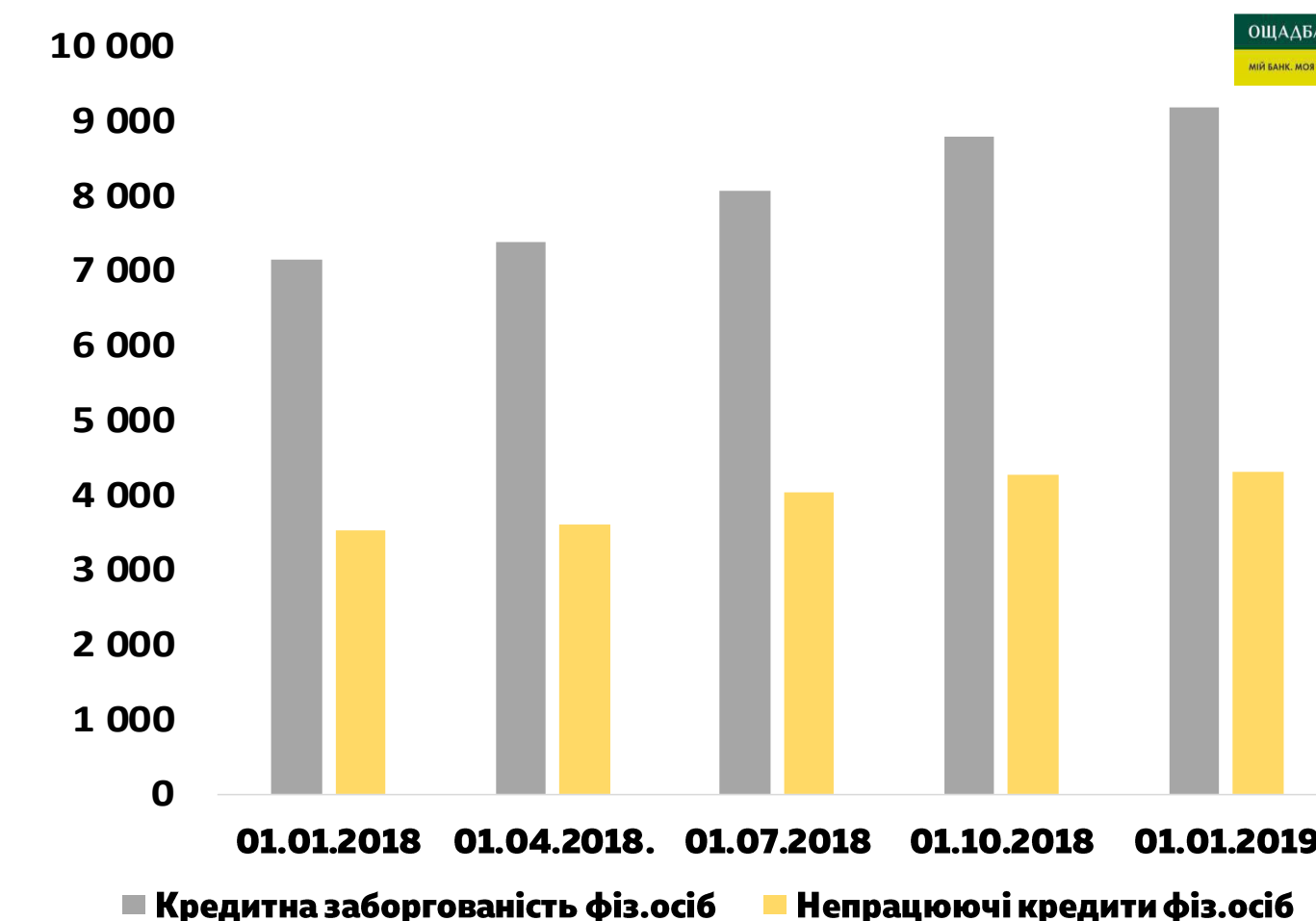
Більше 90% кредитного портфелю банку це кредити юридичним особам. При цьому 69% (94 млрд.грн.) їх обсягу належить до дефолтного класу та на 84% (79 млрд.грн.) покриваються кредитним ризиком.

Станом на 01.01.2019,
млн.грн.

Клас боржника - фіз.особа	Кредити	Кредитний ризик	% класу у заг.обязі кредитів фіз.осіб	% покриття	Клас боржника - юр.особа	Кредити	Кредитний ризик	% класу у заг.обязі кредитів юр.осіб	% покриття
1	3 760	463	41%	12%	1	259	3	0%	1%
2	687	64	7%	9%	2	15 794	85	12%	1%
3	265	51	3%	19%	3	5 047	293	4%	6%
4	167	41	2%	24%	4	9 259	252	7%	3%
5	4 308	3 144	47%	73%	5	2 403	89	2%	4%
					6	2 425	45	2%	2%
					7	470	29	0%	6%
					8	1	0	0%	22%
					9	7 058	2 464	5%	35%
					10	93 637	78 619	69%	84%
Усього	9 186	3 763	100%	41%	Усього	136 354	81 879	100%	60%

На обсяг 5 (дефолтного) класу кредитів фізичних осіб припадає 47% (4 млрд.грн), що на 73% покривається кредитним ризиком.

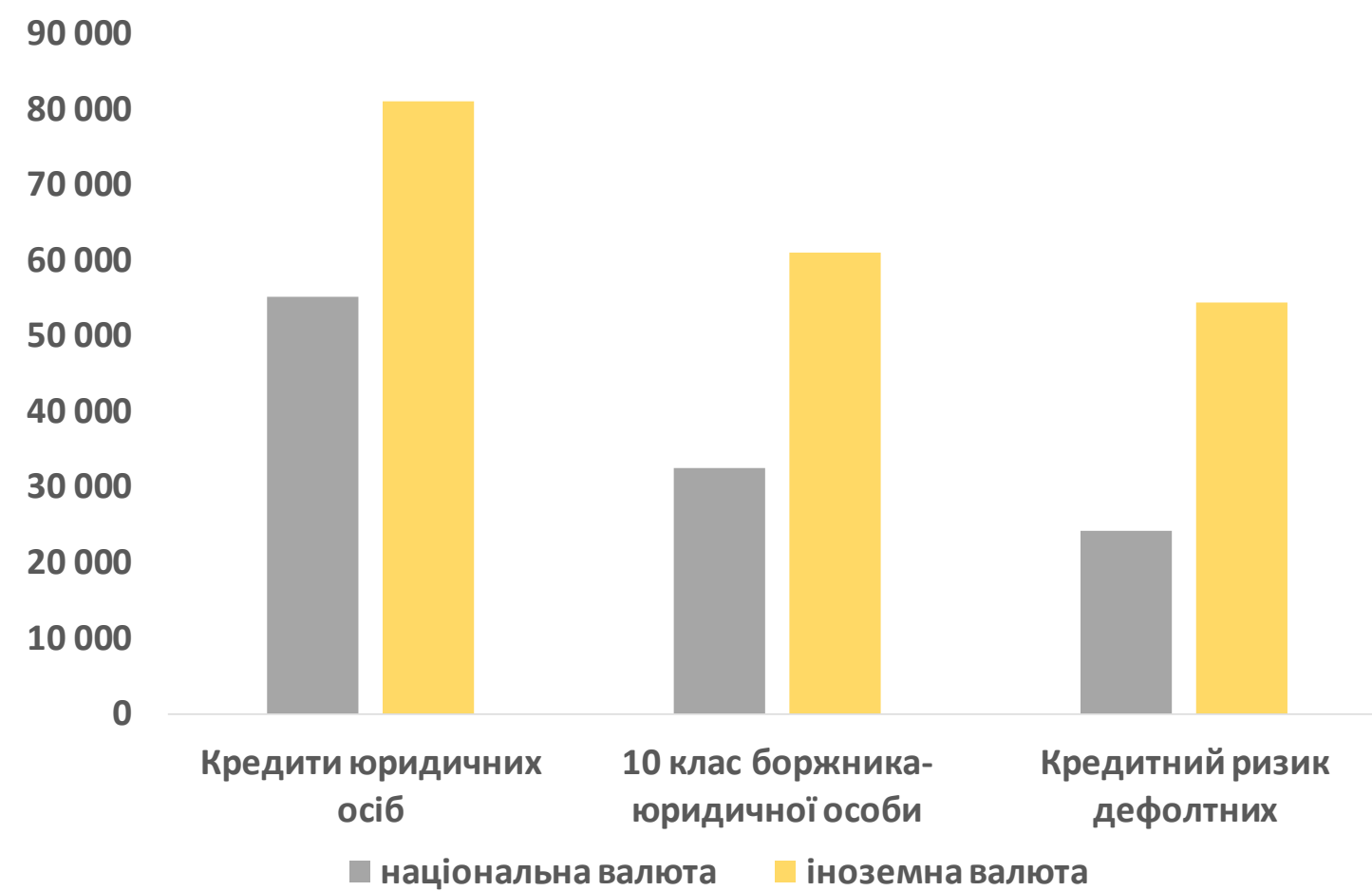
*НЕПРАЦЮЮЧІ КРЕДИТИ ВВАЖАТИ 10 КЛАС ДЛЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ТА 5 КЛАС ДЛЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ВІДПОВІДНО ДО ПОСТАНОВИ НБУ №351 ВІД 30.06.2016

*Джерело: офіційний сайт НБУ

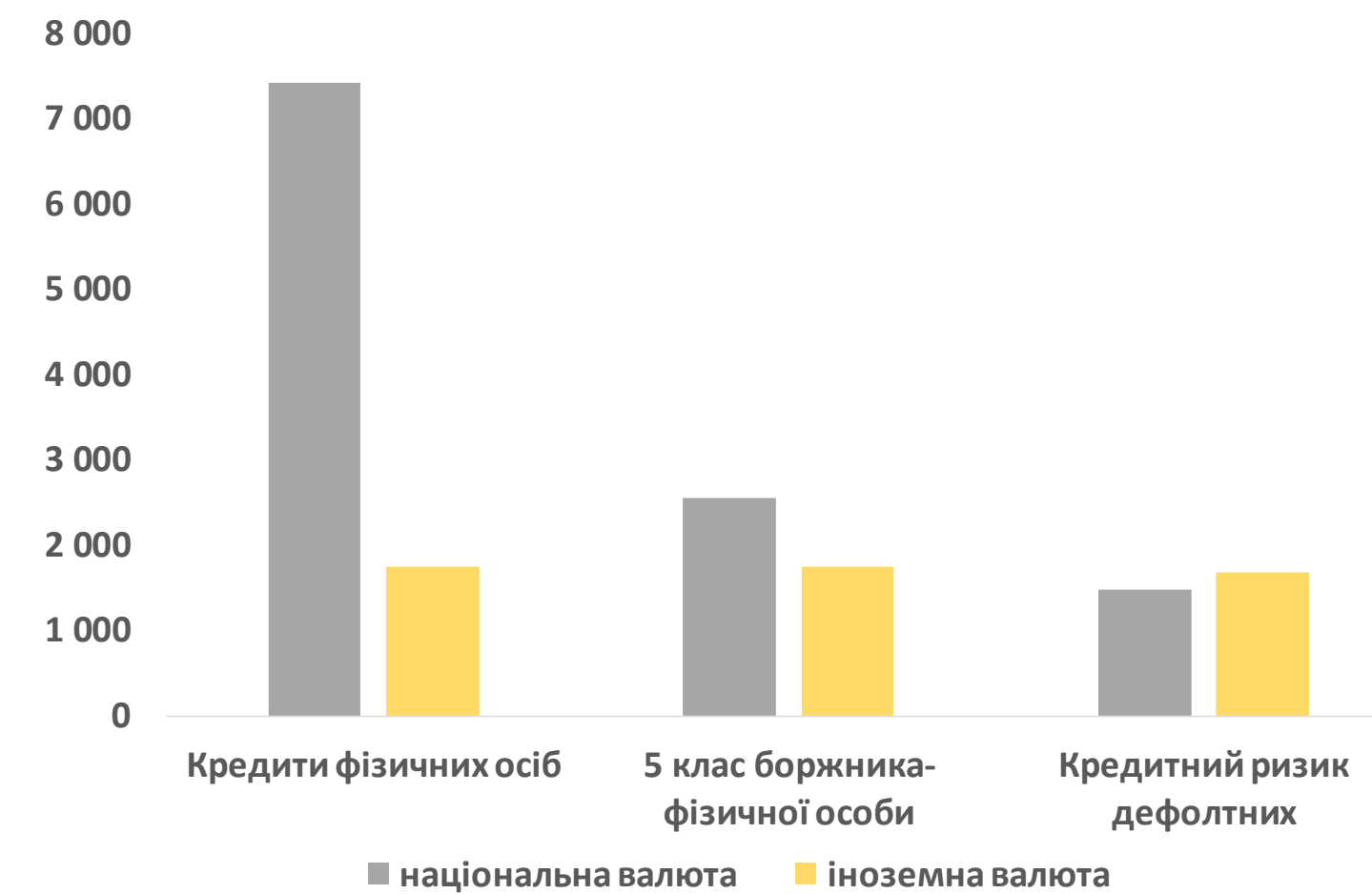

ПРОДОВЖЕННЯ

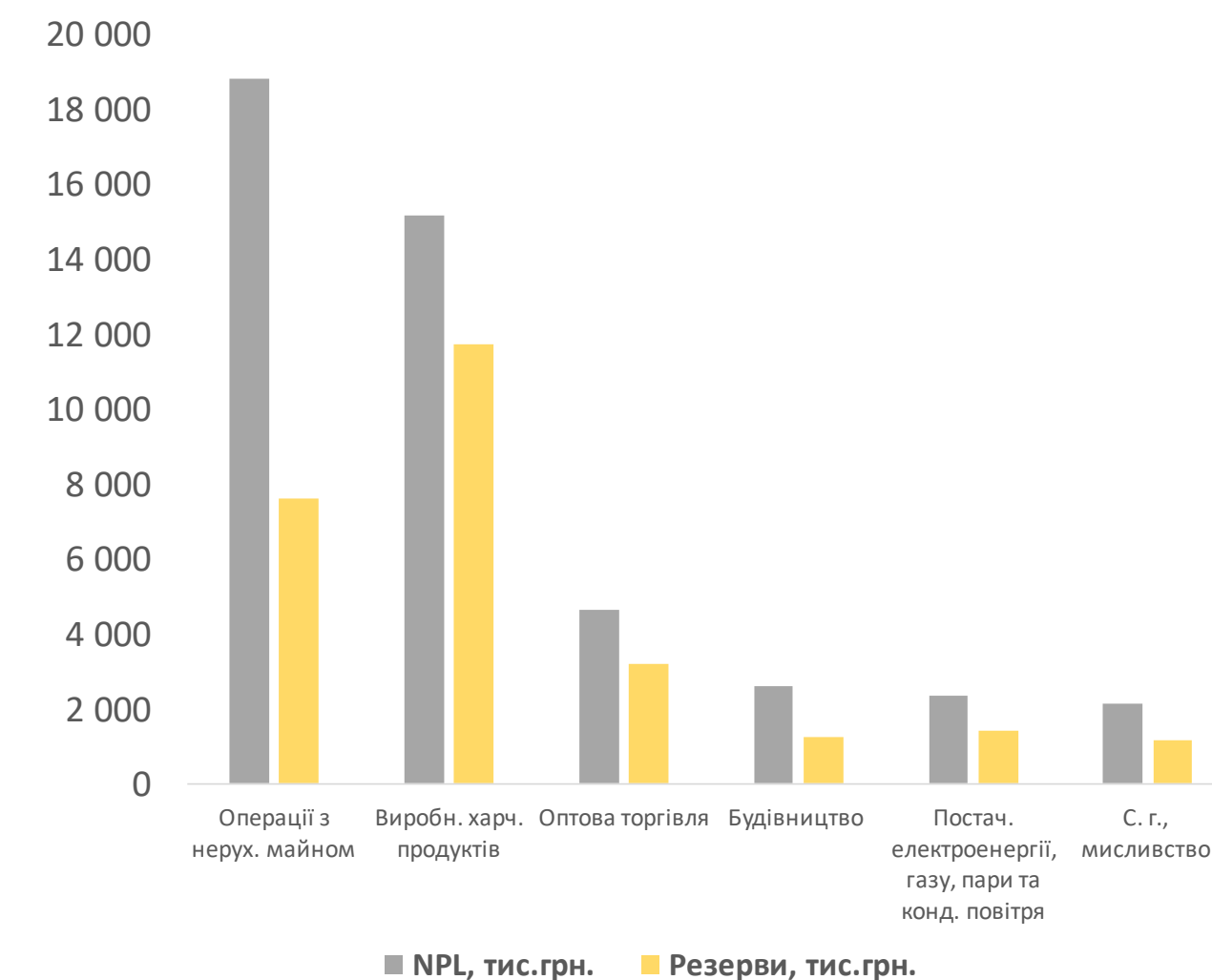
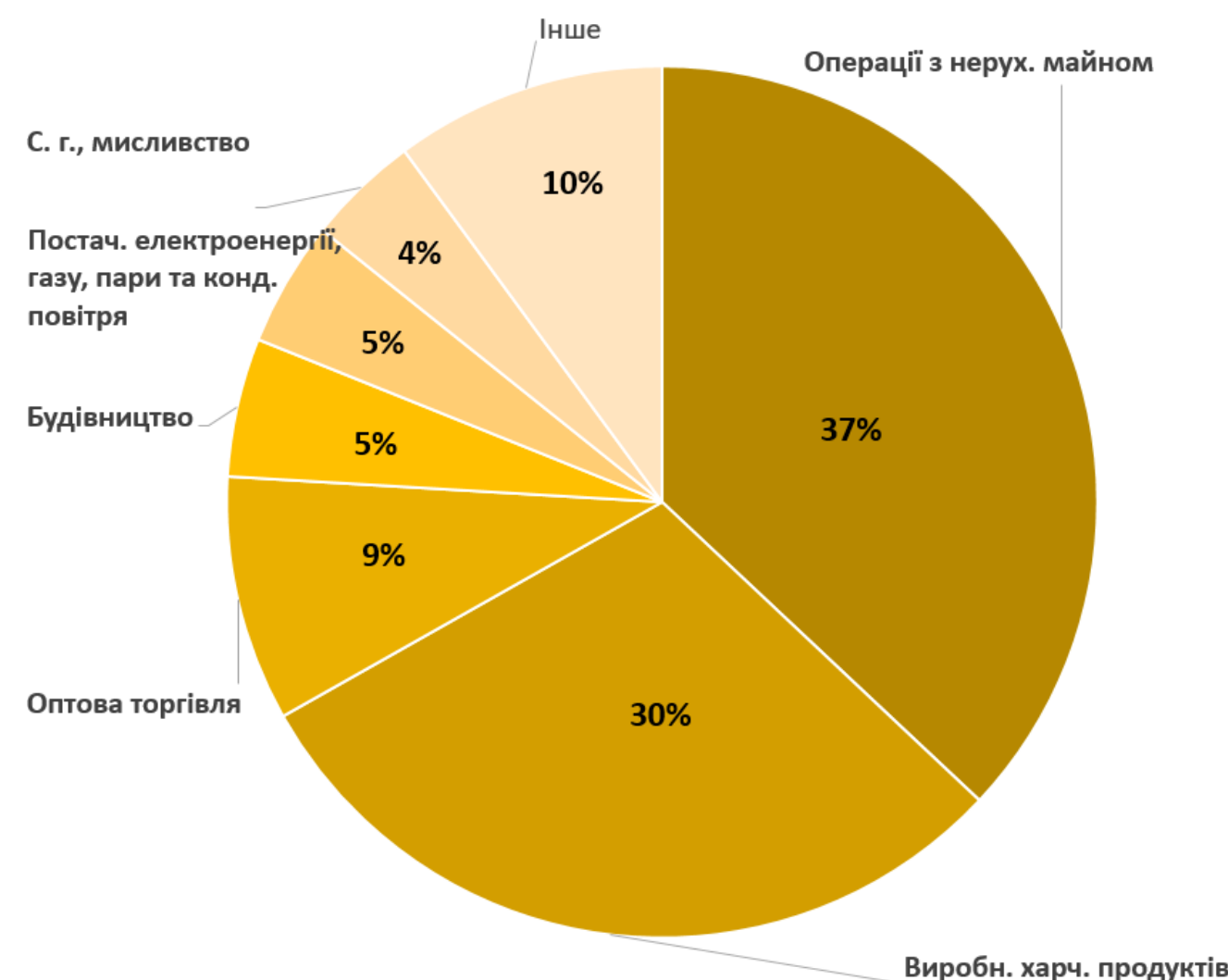
60% всього обсягу кредитів юридичних осіб обліковується в іноземній валюті, з них 75% дефолтних кредитів (покриття кредитним ризиком 89%)*.

Кредитів фізичних осіб в іноземній валюті становлять 19%, з яких майже всі (99,9%) дефолтні з покриттям кредитним ризиком 95%*.

Найбільший обсяг непрацюючих кредитів по галузям економіки** припадає на операції з нерухомим майном та виробництво харчових продуктів.

*Джерело: офіційний сайт НБУ

**БЕЗ УРАХУВАННЯ ЗОНИ ПРОВЕДЕННЯ ООС ТА КРИМУ

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРОСТРОЧЕНОЇ ПОНАД 90 ДНІВ ЗАБОРГОВАНОСТІ

ОЩАДБАНК

МІЙ БАНК. МОЯ КРАЇНА

Протягом 2018 р. банком була здійснена реструктуризація на суму 16 млрд.грн. відповідно до ЗУ «Про фінансову реструктуризацію». **Прострочена заборгованість зменшилась на 3 млрд.грн.** за рахунок прийняття заставленого майна на баланс банку (1,5 млрд.грн.) та за рахунок погашення боржниками власними коштами заборгованості (1,3 млрд.грн).

№	Показник	за 2018 рік, млн.грн.
1.	Зменшення простроченої заборгованості	2 960
	у т.ч. за рахунок:	х
1.1.	погашення власними коштами позичальника	1 260
1.2.	релізації заставленого майна	208
1.3.	прийняття заставленого майна на баланс банку	1 492
2.	Реструктуризація, у т.ч.:	16 030
2.1.	реструктуризація відповідно до ЗУ "Про фінансову реструктуризацію"	16 030
3.	Списання на позабалансові рахунки за рахунок резерву	38

Параметри, за якими надана інформація у таблиці:

1. Інформація надана за кредитними операціями з юридичними (крім банків) та фізичними особами.
2. Інформація надана за кредитними операціями, за виключенням операцій з борговими цінними паперами.
3. Під поняттям «заборгованість» розуміється заборгованість за основним боргом та нарахованими процентами.
4. Показник «зменшення простроченої заборгованості» включає суми заборгованості як за активами, що перебувають на балансі банку, так і за активами, що списані на позабалансові рахунки за рахунок резерву (накопичувально за період).
5. Показник «Реструктуризація» відображає обсяг реструктуризованих кредитів за період. Сума за реструктуризованим активом відображається як сума заборгованості активу на дату проведення реструктуризації.

ПРЕТЕНЗІЙНО – ПОЗОВНА РОБОТА БАНКУ

ОЩАДБАНК

МІЙ БАНК. МОЯ КРАЇНА

Банк проводив активну претензійно-позовну роботу щодо стягнення заборгованості:

У таблицях відображено інформацію про кредитні операції юридичних (крім банків) та фізичних осіб. При цьому виключені кредитні операції з борговими цінними паперами.

Робота банку в судах протягом 2018 р.	Стадія 1		Стадія 2		Стадія 3	
	Подано позовів до суду		Отримано рішень суду		Відкрито виконавчих проваджень	
	кількість	млн.грн.	кількість	млн.грн.	кількість	млн.грн.
АТ «Ощадбанк»	2 406	3 921	1 537	49 071	4 022	36 036

Принципи заповнення таблиці вказано на слайді 15

Станом на 01.01.2019	Позови в судах	
	кількість	млн.грн.
АТ «Ощадбанк»	2 555	19 315

Станом на 01.01.2019 в судах знаходяться **2 555 позовів** на загальну суму **19 315 млн.грн.** поданих банком (позови попередніх періодів та звітного періоду) та, які станом на 01.01.2019 не перейшли до стадії 2.

РОБОТА З ПРОБЛЕМНИМИ ПОРТФЕЛЯМИ БАНКІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ у 2018 році

За підсумками 2018 р. банки державного сектору:

- ✓ зменшили прострочену заборгованість на **5 млрд.грн.**;
- ✓ здійснили реструктуризацію на суму **22 млрд.грн.**;
- ✓ списали за рахунок резервів **1,5 млрд.грн.**

Банки	Зменшення простроченої заборгованості, млн.грн.	Реструктуризація, млн.грн.	Списання за рахунок резерву, млн.грн.
АТ КБ "ПРИВАТБАНК"	1 199	226	24
АТ "Укргазбанк"	317	696	1 421
АТ "Ощадбанк"	2 960	16 030	38
АТ "Укресімбанк"	408	5 303	0
Усього	4 884	22 255	1 483

Банками державного сектору України проведено реструктуризацій на загальну суму **22 млрд.грн.**, з них **73% (16 млрд.грн.)** відповідно до Закону України «Про фінансову реструктуризацію»

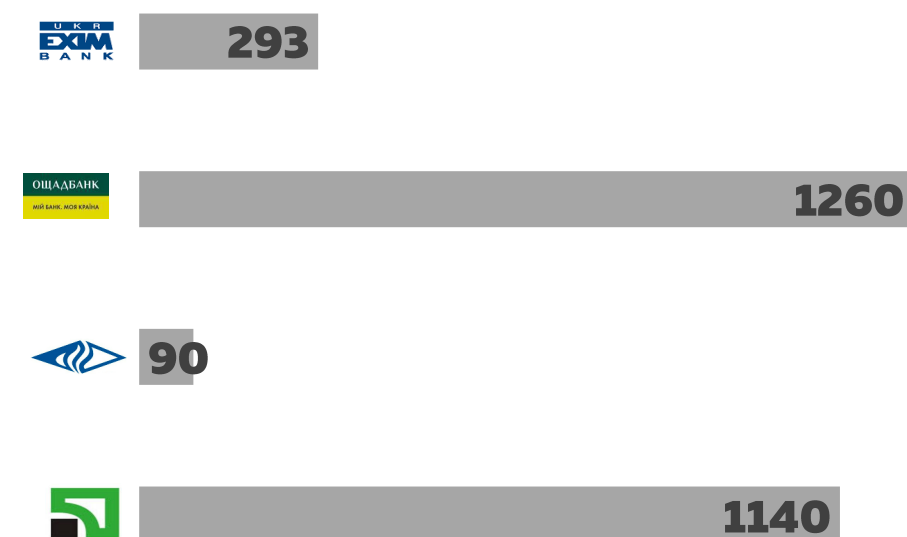
Банки	Подано позовів до суду за 2018 р.		Отримано рішень суду за 2018 р.		Відкрито виконавчих проваджень за 2018 р.		Позови в судах станом на 01.01.2019	
	кільк.	млн.грн.	кільк.	млн.грн.	кільк.	млн.грн.	кільк.	млн.грн.
АТ КБ "ПРИВАТБАНК" *	116 452	11 253	118 778	25 310	137 140	32 545	237 085	54 428
АТ "Укргазбанк"	1 904	1 270	1 110	879	686	1 189	2 702	2 053
АТ "Ощадбанк" **	2 406	3 921	1 537	49 071	4 022	36 036	2 555	19 315
АТ "Укресімбанк"	474	29 576	318	7 442	1 167	21 923	513	30 947
Усього	121 236	46 020	121 743	82 702	143 015	91 693	242 855	106 743

Пояснення до заповнення таблиць наведені у слайдах 14, 15, 19, 23, 27

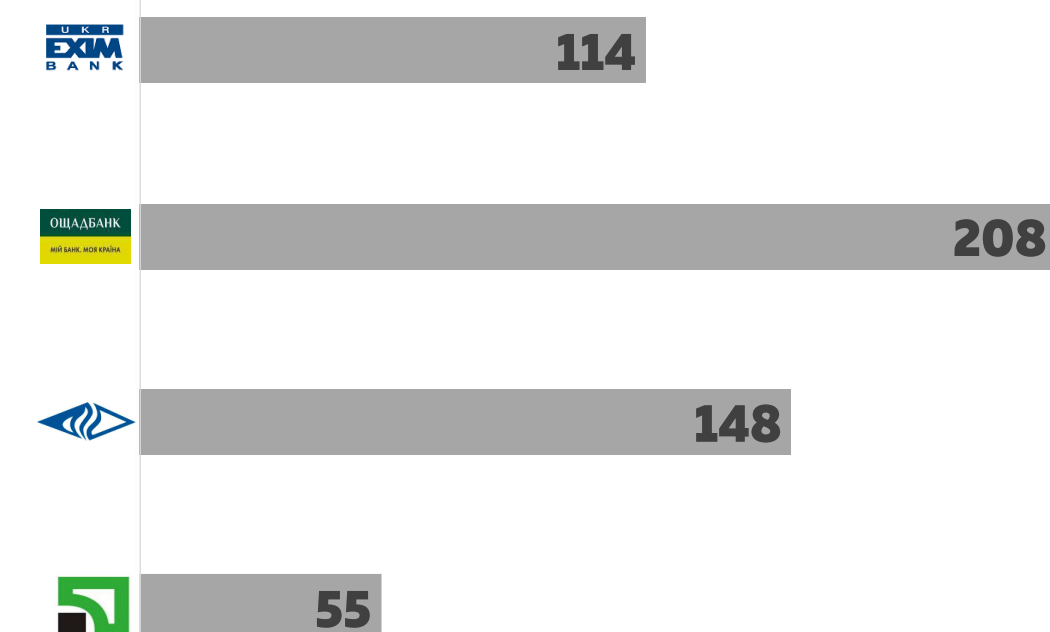
*Робота з проблемним портфелем **АТ КБ «Приватбанк»** надана без урахування роботи по проблемному портфелю, сформованому Банком до націоналізації. Більше ніж 90% позовів у суди – це позови за боргами фізичних осіб.

** У колонці «Отримано рішень суду за 2018 р.» додано **1 рішення суду проти РФ**, на суму, що в еквіваленті складає **36 млрд.грн.** (як альтернативний інструмент стягнення заборгованості за активами філії – **Кримського обласного управління АТ «Ощадбанк»**).

Зменшення простроченої заборгованості за рахунок погашення власними коштами, млн.грн.

Зменшення простроченої заборгованості за рахунок реалізації заставленого майна, млн.грн.

Зменшення простроченої заборгованості за рахунок прийняття заставленого майна на баланс банку, млн.грн.

АРБІТРАЖНІ СУДИ БАНКІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ПРОТИ РФ

У листопаді 2018 р. Арбітражний суд в Парижі прийняв рішення **на користь АТ «Ощадбанк»** у справі стосовно компенсації збитків, отриманих банком в наслідок анексії Криму Російською Федерацією. Трибуналом була визначена компенсація **у розмірі близько 1,3 млрд.дол.США**, і на цю суму **щоденно** нараховується пеня **у розмірі майже 100 тис.дол.США**.

У частковому арбітражному рішенні палати третейського суду в Гаазі (Нідерланди) від 4 лютого 2019 року було визнано, що Російська Федерація порушила свої зобов'язання за двосторонньою угодою про заохочення та взаємний захист інвестицій, **незаконно експропріювавши активи АТ КБ «ПРИВАТБАНК» в Криму**, і що АТ КБ «ПРИВАТБАНК» **має право на відшкодування за таку експропріацію в повному обсязі**.

Арбітражний суд залишив питання щодо розміру відшкодування, що підлягає сплаті АТ КБ «ПРИВАТБАНК» за незаконні дії Російської Федерації, на наступний етап арбітражного розгляду. Банк прагне отримати відшкодування **у розмірі понад 1 млрд. дол. США**.

ПОСИЛАННЯ НА СУДОВІ РІШЕННЯ

Всі судові справи знаходяться в Єдиному державному реєстрі судових рішень у відкритому доступі
<http://www.reyestr.court.gov.ua>,

Банки, як власники інформації самостійно на своїх веб-ресурсах розкривають інформацію про судові справи та роботу з непрацюючими активами, як приклади:

[Приклад 1 \(Ощадбанк\)](#)

[Приклад 2 \(Ощадбанк\)](#)

[Приклад 3 \(Ощадбанк\)](#)

[Приклад 4 \(Приватбанк\)](#)

[Приклад 5 \(Приватбанк\)](#)

[Приклад 6 \(Укргазбанк\)](#)

[Приклад 7 \(Укргазбанк\)](#)

[Приклад 8 \(Укргазбанк\)](#)

При цьому для зручності пошуку є окремий аналітичний ресурс для пошуку, дослідження та візуалізації судових рішень суд на долонях <https://conr.com.ua>

- ✓ швидкий пошук необхідних рішень за будь-яким специфічним запитом
- ✓ дані відкритих державних реєстрів
- ✓ тексти судових рішень структуровані

The screenshot displays the WINCOURT search interface. The search bar contains the number 00032112. The results are categorized under 'Судові рішення' (Court Decisions). The first result is a decision from the First Instance Court (№73629666) dated 16.04.2018. The text of the decision is partially visible, mentioning a public company and a court decision. The second result is an appeal decision (№76609599) from the Appellate Instance Court dated 20.09.2018, regarding a mortgage and a state register. The interface includes a sidebar with filters and a right-hand panel with additional information and case history.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
